

Amrutajan BEST INDIAN PAIN BALM

అమృతాంజనము



చిన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
వచ్చిని దబ్బితో నహా నీసా 1-కి వెల 0.3-0.
కలనోద్ధులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును
చిచ్చపునోద్ధుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూదేశముందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు,
సువాసన గలిగి యుండును.
ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారె

క స్తూ రి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సుధికి, బాలెంరకు నోగములకు, వాతములకు,
చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యువయోగమైనను దని సర్వత్ర తెలిసి
యున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న ప్రియ మగుటచేతను, నవనర
సమయములందు వీరకులు దుస్సము. మాదివాయంకలి కస్తూరియం దితర
వదాల్చుట లేదును శత్రుబక్త. ఇంతవరకు మా తావునుండి కొనినవారల
కి విషయును తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించి: విజము తెలియ
గలను. అట్లుచేయుటవలన కలితకస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి 30-0-0
అమృతాంజనము శిగో, 2 ర తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు.

ఎదిగే పిల్లలకు

వాయొక్క తల్లియును పుట్టి
తరచుకు గాను కావలసివలె గాలి
కావలయును. దృఢముగా నుండుటకు
నెక్కువకండ పుష్టిగానుండి, జీర్ణ శక్తి
యుండవలయును.
సాధారణముగా ఆట పాటల
వ్యాయము లేక పరిగా గాలి
పీల్చుక; సరిగా ఆన్నము తినలేక.
జీర్ణించుకొనలేక. దాష్ట్యము లేక, నిస్సాగిగానుండుక.
సరిగా ఎరుగక. రామరామ పొట్టి శరీర లగుడుక.
కుదకు క్రకృతి వైద్య సహాయము పొందవలసివచ్చు
ను. ఈ చిన్ని శరీరమును బలపరచుటకై
వెస్టానేటు ఆఫ్ ఎరన్ తో కూడిన
ప్రన్నవారి కాడ్ లీవర్ వైన్
అవసరమగును. — పిల్లలు ప్రన్నవారి దాష్ట్య
రకముయొక్క గుచ్చిని గ్రహింతురు. అది మానె కొప్పు
యద్యవంబంధము గలదిగాని అసవ్యామెంది గాని కాదు.
ధాతువృద్ధిని గలుగజేయు నివ్యావధము.
ఈ ప్రకటనను మండులగడివద్దకు తీసికొని వెళ్లి మా
బిడ్డలకొక కేటికను మే ఒక ప్రన్నవైను బుడ్డికొనుడు.

అతిపుష్టకాలమునకు రిగిన శిశోతాప నివారణి యేది!
మన చందగాది తయిలము
ఈ తెలవనను వారమునకు రెండు తడవలు ప్రాతః
కాలమునకును రాత్రి సమయమునకును పిత్తనీరు దిగును.
కన్యకులకును, శిశువులకును, బంటికిలకును, తలతిరుగుకు
కెండుకలం బాగుట, శిశువనుపుకున్నది. తీక్షణమైన బుద్ధి
కలగును.
ప్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0
ఇది గాని మాకడ మహావన కక్కు పొడియును మహావన
మన్నులు, బొప్పారులును, గుగంధ పన్నుపొడి, తేజాంగము
చంద్రావర్ణము, అంబుగా కేకవిద్యదేవు, పుకాగు, జపాగ్ని
అంబుగా, ముద్దాగు కత్తువులు దొరకును. క్యాటలాగు కానిల
నీరుగార నామోదతెను. కే. ఆర్. వి. అందు కో,
155 మహావన క్యాటారులు, కుంభకొణము.
K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBAKONAM.

రిజమన్! "ఓటోపరస్తాక్" సువాసనరాజా!

ఓటోపరస్తాక్ అనునది గొప్ప సువాసనగల పుష్ప
ముల కత్తువచే తేలుబడినది నితర వాసనల
వలెగాక సుఖమై యుండును. ఒకతూరి
చరిమిన యెలప్పుడు వాసన కదలకయం
డును. ఓటోపరస్తాక్ చేరియుండు
వాసన మంచి పుష్పములలో తీరుబడ్డ
కత్తుగన, ఈ సువాసన స్థిరముగ యం
డుటకు సందియములేదు. మల్లెపుష్పముల
వలె చల్లగాన, కలువలవలె సుఖమును,
యవోహోదమును కలిగించును. మనస్సునం
డుండు ఆయాసమును, శ్రమయును, బడ
లికను, చింతను పొగొట్టునట్లుకు సందే
హము లేదు.
1 డ్రాము 0-12-0, 1/2 డ్రాము 0-8-0
సోలుయేజంట్లు:—
ఎక్. ఆర్. నాదక్ అందు కంపెనీ,
4, చైనాబజారు మద్రాసు.

ARMS & AMMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి మందు,
కేపు, రవలు మొదలగునవన్ని
సారాయములు, స్పిరిట్సు,
నానావిధోపయోగవస్తువులు
మావద్ద దొరకును
ఎస్. వి. సారధి అందుకో
రంగ చైనాబజారు రోడ్డు
230 మదరాసు

ఇదియే సమయము తోటలునాటుట! త్వరపడుడు!!

మన హిందూదేశమున నున్న నానాజాతి మామిడి
అంబున్ను, వారింజి, బామ, కేగు, చిమ్మ, కెం
కాయ మొదలగు ఫలవృక్షముల అంట్లున్ను, పూ
లజాతి చెట్లున్ను అమృతమూనకు సిద్ధముగనున్నవి.
క్రఖ్యాతి కెక్కిన టిప్పుసుల్తాను వనములనుండి
మామిడిఅంట్లు తేబడినవి. మల్ గోబా, చిల్ ఫసం
ము, మార్బాహా, జహంగీర్, పీలర్, ఖాదర్, మొ
దలగు నూతనరకములు చొకధరలో చిక్కను.
క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.
ఆలస్యము చేయకుడు.
సి. వి. మాధరావు అందు బ్రదర్స్,
చాణ్ణము, కర్నూలుజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[కవ్య కావ్యము.]
కావ్యసూక్తి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టింది? కులభేదము లేల
కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యందు సుప్రసంగ వివరింపబడియున్నది.
గొప్పవాక్యగ్రంథమునై మంచిమల్లిప్రాయము నిచ్చియున్నది.
శ్రేణిమిగుల సులభము. 900 పుటలు వెల 4-0-0, అత్యుత్తమ
ప్రతి 5-0-0. పోస్టుకర్చులు శుభ.
శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఠ్యనము
తెలి:-సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము.
2000 కవ్యములు కలవు. మంచికాగితములపై ఆపు, కాళిగో
లెండు ధర ర. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు శుభ.
(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రికర్మ,
నెలగుండెరుగు. మ్యూనిసిపల్ పబ్లికేషన్, కడప

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

జూలై నెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును.
(అంబు) తెలిపియును నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
పిగో యేయేభాగములు యేయేపనులయేయో అది తెలి
కొనినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచించుట
నిల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
వొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి
(కర్నూలు) మోటారువద్దనుంచి లై సెన్సు యాప్టియిది కంపెనును,
అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగిక్రొనుట జూలై నెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరవలసిన విద్యార్థులు జూన్ 31 కు తేదిని గాని
అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాముగలదును.
ఈ క్రిత నడవారించువారికి ప్రాసెస్ గుడు.
(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె నీసా 1-కి వెల 0-12-0
అమృతాంజనం దిహా 6, కంబుకెట్టివిధి, మదరాసు.

తేలుమందు:- తేలు కాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలను.

తేలు కాటు విషము
నత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టి
వోటును మొద్దగునటులు చేసిన బాధతగ్గును. వెల నీసా 1-కి 8 అ. అమృతాంజనం దిహా, మద్రాసు

చిత్రవార్తలు

నవ్వుమందు

ఎక్కువపనిచేసిన వక్రలో నోప్పినవ్వును. వనిఎక్కువై సందువలన అలసట ఎక్కువగును. ఆవరోహము నమలకుండ మ్రొంగుటవలనగూడ నోప్పిలగును. అందులకు నవ్వుదమే మంచియందని డాక్టరులు నిశ్చయించిరి. ఇంత ముఖమైనసాధనము ప్రజల కందరికిని సమ్యక్మే అగును.

పం దొప్పుబుట్టు.

శ్రీ:— ఏమమ్మా గుర్రపుండాలు చేయడం వంటికి జబ్బు.

శ్రీ:— నేనెప్పుడు వినలేదమ్మా.

శ్రీ:— మావారు పందెం వొడ్డింపుడు ప్రతిమాటు గూడ ఈవాక వల్లేమో బాగులేదంటావుంటారమ్మా.

ఎ యిదా బేరము.

ఇద్దరు స్నేహితు లొక సారాడుకాణమునకు వెళ్లిరి. దుకాణదాడుడు వారిని బాగా ఎగతాళించి. వారు వెద్దకాతాదారులలో చేరినవారు కాబట్టి వారి నతడు గౌరవంగా తుర్చిలమీద కూర్చోబెట్టి మధ్యబల్లమీద ఉంచినారా నీసాను రెండుగలానులను పెట్టాడు.

ఒ:— మేముక పందెంవేసుకున్నాం పందెంపోయేమైనా తరువాత నీకుసామ్యుస్తాం.

దు:— సరే వానికేమింది ముందు దాహం తీర్చుకోండి.

ఒ:— నీవుకూడా కూర్చోనీకూ రకగలానులు యిస్తాను.

అని వారు మధ్యకు మూడు గలానులు తాగి వెళ్లడానికి లేచారు.

దు:— ఏమింది ఏమో పందెంవంటిది. ఏమి పందెమో ఎవరు గెలిచిలో చెప్పక పోలిరే?

రెం:— ఆపందెంయొక్క ఫల్యకసానం యింతలో తేలిదిగాదు. రాజువీధిలోనున్న రాతిస్తంభంకూలితే ముందుకు పడుతుందని ఆయన అన్నాడు. వెనకకు పడుతుందని నేనన్నాను. అది ఎప్పుడు వదిలే ఆపును పందెంసంగతి తెలుస్తుంది.

ఒ:— అందాక నీకు సామ్యుయ్య నక్కరలేదని నీ నేనప్పుడున్నావు.

దు:— సరి సరి నుండిగవ్వుతున్నారే. ఈవాళమీది లాదస్తే ఇంకోనాడు నేను చెయ్యలేను.

ఇ:— నీవుబ్రహ్మండమే. నీవాలాగేమి చెయ్యకు. నీదయలేకుంటే మేము నిమగ్నమై నా బ్రతకేలేము.

త్రాగుబోతుల ధర్మం.

ఒక కాడోక కల్లంకడిలోకి త్రాగినాడదని చెప్పి ఆయన ఒకరువెళ్ళి. "ఏమింది ఇక్కడయింద మందున్నాను. త్రాగుమోతులలో ఎవరై నా ఏవ్యాపారమై నా ఎవ్వడైనా బాగుచేకారని మీరు రుజువుచేస్తే నేను బ్రతికినాను. త్రాగుమోతులకు దానుడనై వుంటాను" అనిచెప్పెను. ఒకడులేది "నావ్యాపారం ఆలాంటిదేనండి అదిఅందరికీ అక్కరకొచ్చేది కూడా" అని చెప్పెను.

"అయితే నీవ్యాపారం ఏమిటిఅనిఆయన అడిగెను.

"కనములను మోయడం" అని. అతడనెను.

కుట్టుకుని ముతబోధ

ఒక పూల్లో ఒక మతకురువున్నాడు. అతడు ఒకడట్టి చేత తనకోట్లు కట్టించుకొనేవాడు. ఒకసారి అతడా దుకాణములోనికి వెళ్లెను.

దు:— ఏమింది ఈమధ్య ఏమికోట్లు కట్టించడం లేదు.

సు:— కట్టుంలో కోట్లు మారగావడతాకోయి అక్కడ కట్టించాను.

మరియొక సారి మతకురువుకు డబ్బి దానిలో తారసిల్లెను.

దు:— మతబోధ వినడానికి రావడం మాని తనీనాకే మోయి:—

దు:— మా పూల్లో నీ మతబోధ మరీబాగా చేస్తున్నారండి. అక్కడికే వెళుతున్నాను.

బొత్తము మూత్రాలు.

ఒక నాడు భార్య భర్త లిద్దరు భోజనం చేసి కూర్చుండిరి. భర్తకు కొంచెం మారపు మాపు కనపడెను.

భ:— ఏమో నాకే మిగులుంగా వున్నట్లే లేదు. డాక్టర్ రిచ్చే మాత్రమే నాకేంపని చేస్తున్నట్లులేదు.

భా:— మీరు విడువకుండా కోజు వేసుకొనడమేలేదు.

భ:— ఆయ్యా అలాగంటావేమి నేను మూడుపూటా మూడుమాత్రమే సత్యత్యము లింటా నేవున్నాను. ఒకపెట్టె భారీ అయిపోయింది.

భా:— సరే అవెట్టె మాటకేమి రెండో పెట్టె నిండామాత్రమేలాగే వున్నాయే.

భ:— ద్వారబంధంబల్లమీదనున్న పెట్టె నీవు చూడలేదు. అందులో మాత్రమే అయిపోలేదు మరి.

భా:— ఆయ్యా! ఆ పెట్టె మీ రిచ్చిన మొదటి భారీ పెట్టె. దానినిండా నేను బొత్తములు వేసుకొన్నాను.

భ:— ఆ! ఏమిటి?

భా:— అవునండి అడ్డగోడమీద నిన్ను నేను నిండు పెట్టెనుచూచాను. మీరు కోజు మా తరసుకొని బొత్తములు మింగుతున్నార గాబోలు.

వారి భయము

ఒ ఒకాయన 45 రోజులు కేటలను నీళ్లమీదనే బ్రతికాడండి.

రెం: ఇతను గొప్పండి మా నాయన నీళ్లమీద 20 ఏళ్లు బ్రతికాడండి.

ఒ: ఏమిటి ఏమిటి.

రెం: అతడు తెలుగువోడలో మాలిమిగావుండి కేకాం తరం వెల్లి 20 ఏళ్లకు మల్లి ఇంటికొచ్చాడు. ఆ ఇరవైయేళ్లు అతడు నీటిమీద గాతుంటే మెట్టమీద నున్నాడు మరి?

ఒ:— బలేబలే బాగాచెప్పకయ్యానీవు అదా! నీళ్లమీద బ్రతకడం. అదిగాదు నేను చెప్పినది. మరేమిటిక కుండా మం నీళ్లుమాత్రమే తాగి 45 నాళ్లు బ్రతికాడు.

రెం:— ఆలాగా, అయితే గొప్పమాటే.

మొన్నటి వెన్న

ఒ:— ఏమోయి మొన్నటిరకం వెన్న ఏమయినా యింకావుందా?

దు:— ఇంత నాలుగువేళ అందండి ఏమాత్రం కూచ నండి.

ఒక:— కర్మ. కర్మ. ఆరకం అక్కరలేదు. ఇంకొక రకంవుంటే యియ్య లేకపోతే లేదని చెప్పా.

చూడగల గుడ్డివాడు.

ఒకనికి నేనూ చేరడానికి ఏమిన్నీ యివ్వను లేదు. చేరకపోతే చిక్కాస్తుంది. అందుకతడొక చిత్రంచేశాడు. నేనలా చేరతానని నేనాధిపతి దగ్గరకువెళ్లి చెప్పాడు. కష్టమోడునూ బాగానే వుంది నాని కంటిరంకుమాత్రం గాజురంగు గా పూచుకుంది. అతడిని డాక్టరు దగ్గరకు ఆ సార్థుంటు తీసుకొని వెళ్లాడు.

సా:— ఇతడిని కొంచెం పరీక్ష చెయ్యండి. మాస్త్రేచాలాలావుగానే యున్నాడుగాని మాపు కొంచెం:—

దా:— సరిసరి ఎంతలావుగా నుంటే నేమి కంటి చూపానని వాడు కయ్యాని కక్కర కొస్తాడా! అయినా మాతాం నాదగ్గర ఒక ఘనమైన కంటి బోదుంది. అది అయిన ఒక బోదు కంటికి తగిలించాను.

సా:— ఏమయినా కలుగుతోందా?

స్త్ర:— బలే బాగా కనువకు తోంది.

దా:— బయట బడిందండి బందారం అంతాను. బలేబాగా కనబడుతోందట! ఆచట్రంబో అద్దాను అవ్వలేదు ను నుండి. చూడండి నీకు చూడగల గుడ్డివాడు. తప్పించుకొని పొయ్యెవాడేగాని తలలో తేగడి నుట్టుంది. బాగా పదికొస్తాడు. పట్టి కనిచేయించండి.

ముసలూళ్లకు ముక్కోపిరనం.

ఒకముసలాడున చాలా ధనము సంపాదించాడు. ఆయనకు కోటం ముక్కుమీద చుండింది. నునను మాత్రం మరీమరీ నుండింది. ఆతని బంట్రోతుకు ఆయన ఈడేవుంటింది. వాడు తనతనాన్నించి వాల్లింట్లో నే కనిచేస్తుండే వాడు. అందుచేత పదవులలో భేదాలున్నా భావాల్లో భేదాలులేవు. అనుదినం ఆ ముసలాయన నానుసలా డోకరికూబండిలో కూర్చోబెట్టి సా:— ఉంకాలం పనుదగ్గము దగ్గరకు తీసుకొనివెళ్లడం ఆచారమై పోయింది. వాళ్లు ఇల్లు విడిచివెట్టి మల్లి యింటికికచ్చి చేలేలాగా దెబ్బయిపోముట్టి సానులు దెబ్బలాడడం మల్లి అంతలోనే నుండిగా మూట్టాడడం అలవాటులు పోయింది. ఒకనాడు ముసలాడు బండిలాగుతూ అలసటాల్ని కొంచెం

అగినాడు. ఆసమయానికే అనుసలానునికి రేచ్చిక్క అమాం తంగా కచ్చింది. లాగ వేమిరాబండి అని పెద్ద అరపుఅరచాడు. అంతమూరం కచ్చివడిలాగి అలసట తీర్చుకునేందుకు అరతులేకం అగితే అలా అరవాలా అని అనుసలాడికి యరీవరీ కోటం కచ్చింది.

మ:— నేను లాగనే లాగనయ్యా.

య:— ఒకే నీవు నేనలానే వుంటే ఈలాగు అంటే అధికారతీరస్కారం అని అభిమతంలో నేనీతల తీ నెయ్యరట్లా?

మ:— నేను నేనలానే చేరితే నీలాగవాళ్లు ఇంతమాన లాణ్ణిఅయినా ఇంకా ఫించను యియ్యకుండా నీవుతింటారటయ్యా?

భర్తా-బంగారమా?

ఒ:— ఏమోయి నీవు రాజయ్య వెరగవూ! అతడు నిన్న అంకయ్య మకుగులో కడ్డాడు.

రెం:— తాగి వొట్టువెలియక దానిలో పడ్డా డటండి.

ఒ:— సరేలే. ఆకాన్నీ తీసినవాళ్లకి మూడునంద లిస్తానని అతనివెళ్లాడు మానెమ్మ అంటోంది.

రెం:— అతడు బ్రతికివున్నవాళ్లు ఆలాగుగకు ఆస్తమానం దెబ్బలాడడమే గదండి. అయిల్లా లొకనాడైనా ఆరిడ్లై ఆడరింది ఎరగడండి

ఒ:— అతని మొలకు కమ్మలకటా మొలరొడుంది. వదిలేళ్లకు భటువు అన్నాయి. మొత్తం మూడువేలసామ్యు-భర్తపోతే పోనీ బంగారం పోతే ఏలాగు?

ఉండండి మంగలిని ఉడుక బెడుతున్నాము

ఒకాయన ఒకడుంగలినికాణములోకి వెళ్లాడు. ఒకడు ఆయనను ఒకకుర్చీలో కూర్చోబెట్టి తువాలు మెడకుదుట్టాడు.

బం:— అయ్యా ఈ తువాలులో పుగులుండకుండా వుడుకుడుకు నీళ్లలో వుడక బెట్టి ఆకేశాడండి.

క:— ఆలాగా! వుండినని.

బం:— ఈసబ్బు- ఈకుంచ- ఈడన్నె- ఇకన్నిగూడ ఈలాగే బాగు చేశాడండి.

క:— బాగుంది బాగుంది.

బం:— ఈ కుర్చీ ఈమెత్తలు ఈకత్తి నీటిలో ఏమి పుగులులేవని పూచీ బడతాడండి.

క:— సరేగాని కువర మెండు కారంభించవు.

బం:— అయ్యా నేను నుంగలిని గానండి.

క:— నుంగలి ఏడివరి.

బం:— ఉండండి నుంగలిని గూడా ఉడకబెడు తున్నాను.

బడిపిల్లవాడుగాడు వంతులే.

ఒక యిమ్మూళ్ల యివెక్కకు ఒక పల్లెటూరి యిమ్మూళ్లకు వరీకువరచ్చి పరీక్ష చేస్తుంటే కక్కగడిలో బడిపిల్లల కేకలు బలమై పోయాయి. వినివిని వినుకు ఎత్తి ఆయన ఆగడిలోకి అమాంతంగా వెళ్లి అందరిలోకి పెద్దవాడొకడు అట్టే మాట్లాడుతుంటే అల్లరి చేస్తున్న దా పెద్దపిల్లవాడే అతనిని అతడ్ని కట్టికొనికొచ్చి కొనగడిలో కుర్చీలో కూర్చోవేసి కదిలితే కాళ్ళునిక్కటతా నని వెప్పి చక్కావచ్చాడు. కొంతసేపటికి కనుకుతూ కనుకుతూ ఒక చిన్న పిల్లవాడు కలుపుకుందుకుండి కల యింతతలికివెట్టి"బడిపిల్లవాణ్ణిగాడండి మీరు కంతుత్తే కట్టుకొని వెళ్లారండి" అన్నాడు. అయ్యవాడుగూడా అబ్బాయిలాగే వున్నందున అతడు పాతం చెప్పుతుంటే అరచి అల్లరి చేస్తున్నాడని అధికారి ఆలా చేశాడు.

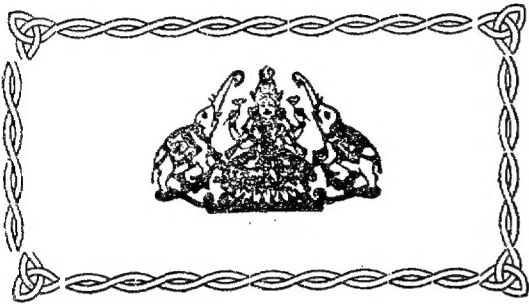
నో టీ ను.

1904 సంవత్సరము మద్రాసు పట్టణము మున్సిసిపాలిటీవారి III ఆక్టు 240 సెక్షను ప్రకారము మనీషు వీధికిని వాల్లాబా రోడ్లవరకును మధ్యనున్న అరుణాచల ఆచారవీధి సోమవారము 24 వ తారీఖు నుండియు తీరుల్లిన క్లెయిన్ మురికికాలు వలు బాగుచేయుటకునై మూయబడును. కనుక తిరిగి ఆర్డరు యిచ్చేవరకు ఆ మార్గమున బండ్లు మొదలగునవి నడువకూడదు.

మున్సిపల్ ఆఫీసు } తె. సి. మొలోనీ
సెక్షనువల్ల డిపార్టుమెంటు } ప్రసిడెంటు,
మద్రాసు 18-7-16 } మద్రాసు కార్పొరేషను

విషయానుక్రమణిక.

చిత్రపాత్రలు	8
ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల	4
వింతలు... విశేషములు, మాజీకు ప్రస్తుతము	5
ప్రభావనాసము	
మన విశ్వవిద్యాలయము	6
ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల	7
విరోధా మహా సంగ్రామము.	
విశేషతంత్రపాత్రలు	8-9
దేశీయతంత్రపాత్రలు	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	11-12
శిక్షణ పరి విశ్వవిద్యాలయము	13
చాలులు	14



ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 22-వ తేదీ

శనివారము.

మన విశ్వవిద్యాలయము

నిన్నటిదినము విశ్వవిద్యాలయసభ జరిగినది. కాని ఇంటర్మీడియేటు ఫలచర్చ జరుగలేదు. నేటి దినము ఆచర్య జరుగగలదని తెలియుచున్నది నిన్న జరిగిన కార్యక్రమముకూడ అముఖ్యమైనదికాదు. ఒక తీర్మానము ప్రస్తుతపు పరిస్థితులలో విశ్వవిద్యాలయమునకు కలిగిన యంగీకృతమయ్యె నని మాయభిప్రాయము. ఇదివరలో విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహకులు ఈ సంగతిని రెండు కళాశాలలకు చేరినవారు మాత్రమే యగుచు వచ్చియున్నారు. రాజధాని కళాశాల క్రైస్తవకళాశాల ఈ రెండే కార్యనిర్వాహక సభ్యులను బంపుటకు అర్హము లనునంతటిస్థితి ననుకూరియున్నది. ఇతర కళాశాలలవారు ఈ యూరివారు గాని బయటి యూరి వారుగాని విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహక సంఘములోనికి చేరుట యరుదై పోయినది. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయకార్యసరణియంతయు ఈ రెండు కళాశాలలవారియిష్టానుసారము పోగినదనిన తప్పు కాజాలదు. ఈ సర్వస్వామ్యమును విరుచుటకు కార్యనిర్వాహక సభ్యులసంఖ్యను పెంచుట యవసరమని జి. ఏ. నటేశ్వరగారు తలపెట్టి ఆసంఖ్యను వదునైదు బి న ర్ప వ ల సి న ద ని నిన్నటిదినము ఉపక్రమము కొని తెచ్చిరి. అట్లైనయెడల ప్రాతినిధ్యము అందరికి నుండుటకు వీలు కలుగునని తెలియజేసిరి. అధికార మనుభవించినవానికి ఇట్టి యుపపాదనము రుచించుననుట కల్గు. రాజధాని కళాశాలలో ప్రొఫెసరు ఆలెగారు దీని సభ్యుల తలపెట్టిరి. విట్టెండిగారు హంటునిగారలను. అడ్డుపడిన. జి. వి. శేషాచార్యులుగారు 15కు పెంచుటకు బదులు 12కు పెంచిన చాలునని సవరణ చెప్పిరి. సవరణను నటేశ్వరగారు అంగీకరించిరి. ఆసవరణ గాని ఈయంగీకారము గాని అనవసరము లని

మాకు దోచుచున్నది. నటేశ్వరగారు 15ను వదలి యుండకూడదు. నటేశ్వరగారికి సాహాయ్యము లేక పోలేదు. రామలింగారెడ్డిగారు వీరి తీర్మానమును బలపరచిరి. ఇతర కళాశాలలకు సంబంధించిన సభ్యులెల్లగును వీరికి సాయము చేయుటకు సిద్ధము గానేయుండిరి. తుట్టుతుడకు సమ్మతులకు పెట్టిన వ్వుడు కలిగిన ఫలము గమనింపదగియున్నది. 43 గురు నటేశ్వరగారి కక్షమైరి. 25గురు మాత్రము కార్యనిర్వాహకుల పక్షముం దుండిరి. ఇది కార్యనిర్వాహకులకు పరాభవ మనుటకు సందియము లేదు. నటేశ్వరగారు మొదట నాలోచించినంతిని వదునైదు సంఖ్యను వదలకయుండియుండినను వీరి తీర్మానమునకు సమ్మతులులేక వచ్చియుండవు. కార్యనిర్వాహకుల పరాభవము గాతర ము యుండును. కార్యనిర్వాహకులకు భంగమైన మాకు సంశోషమని చదువరులు తలంపరాదు. కాని నేటి కార్యనిర్వాహకుల వలననే ఈ విశ్వవిద్యాలయపు పేరు చెడిన దనుట నిజము. వీరికి విశ్వవిద్యాలయ శాసనానుసారముగ సంపూర్ణ మగు శక్తులు గలవు. ఆ శక్తులను ఉపయోగించుటలో వీరు ఇంత కాలమును జౌదార్యము చూపినవారు కారు. ఎల్లప్పుడు ఈ సంగతిని యగుటచేతను ప్రత్యేకముగా వైన పేర్కొనిన రెండు కళాశాలలకును చేరినవారే యగుట చేతను అన్ని పనులయందును వీరి దృష్టి ఈ సంగతిని విడిచి ఈ కళాశాలను విడిచి ఎక్కువ దూరము ప్రసరించుట లేదు. అందు లోను ప్రాతకాలమునుండి తామే కార్యనిర్వాహకులుగ వచ్చుచుండుటచేత వీరికి పూర్వాచార పరాయణత్వమును హెచ్చిపోయి యున్నది. మారనివారగుటచేత విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల వద్దను ప్రభుత్వమువారి వద్దను కూడ వీరికి పలుకు బడి హెచ్చినది. సంకుచితనిర్వచనమువలన కలుగు కీడంతయు కలిగియున్నది విశ్వవిద్యాలయాధికారము రాజధానికంతటికిని వ్యాపించున్నది. రాజధాని లోని ముఖ్యసంగతులను ఇతర స్థానములకును ఎంతో స్థానికపరిస్థితుల భేద ముండకమానను. అట్టి పరిస్థితిభేదముల ననుగగలవారు బయటి యూర్ల వారుదురు గాని ఈ సంగతిని కాజాలరు. కార్యనిర్వాహక సంఘమున నందరు ఈ యూరి వారే యుండుట యసన బయటియూర్లను అలక్ష్యము చేయుట కాకతప్పును. బయటి యూర్ల విద్యార్థులను బయటి యూర్లలోని ఉపధ్యాయులను అడిగినయెడల విశ్వవిద్యాలయ సంబంధమున వారెట్టి యిక్కట్లు లనుభవించుచుండునదియు తెలియగలదు ఆ యిక్కట్లు తప్పుటకు వారి ప్రతినిధులును కార్యనిర్వాహకులలో నుండుట అత్యవసరము. నిన్నటి తీర్మానముచే అట్టి ప్రతినిధులు కార్యనిర్వాహక సంఘమున చేరవలయు నని క్విన్ను మున్నగువారలు చెప్పిరి కాని హెచ్చుగా నేర్పడు వారు ఇరువురే కావున బయటియూర్లవారికి అవకాశ ముండు ననుట మాకు సందేహస్పదముగా దోచుచున్నది. అంతేకాక బయటి యూర్లవారు చేరవలసి యుండునెడల ప్రత్యేకము ఉపవిబంధన అవసరమగు నేమో యనియు ననుమాన ముండును చుచున్నది. ఎట్లగును ఈ తీర్మానముచే రాజధాని కళాశాల క్రైస్తవ కళాశాలల విశ్వవిద్యాలయ సర్వస్వామ్యత్వము

నశించుచున్నందులకు మాత్రము సంతసించుచున్నాము. అచిరకాలమున నితీర్మానఫక్కినే ఇతర తీర్మానములు ఉపపాదితమై విశ్వవిద్యాలయాధికార వ్యాప్తి కనుకూలమగు కార్యనిర్వాహక సంఘ మేర్పడును గాక యని నమ్ముచున్నాము. అప్పుడు గాని విశ్వవిద్యాలయము వహించియుండు కర్మశస్వరూపము మారిపోయి లాభము కలుగదు. నిన్న సంగీకృతమైన మరియొక తీర్మానమును గమనింపదగియున్నది బి. ఎల్. పరీక్షను మరల రెండు సంవత్సరముల విద్యతో సాధ్యము చేయుట తగియుండదా యని న్యాయశాఖవారు కోరిబడినారు. ఈకోరికను విశ్వవిద్యాలయము తెలుపవలసిన దని ఏ. నుబ్రహ్మశాస్త్రిగారు పెట్టిన తీర్మానమును చర్చించుటలో కొన్ని చిత్రవాదములు జరిగినవి. కొన్ని చిత్రసంభవములును పొడనూపినవి. న్యాయకళాశాలాధ్యక్షులు డేవిసు గారు మూడేండ్లు చేసి 18 మాసములైనను కా లేదనియు ఇప్పుడే మార్పుల నవ్వలటకు కారణ మనియు వ్రసంగించిరి. తప్పుచేసినప్పుడు మరు నిమేషముననే నను దానినిని చేయుట దోషము కాబోదు. విశ్వవిద్యాలయము తప్పే చేయజాలదను నభిమానము డేవిసుగారికి నున్నదేమో మాకు తెలియకున్నది. వీరే ఇంకొకమాటకూడ చెప్పువారైరి. మూడవ యేడు చేర్చియుండుటచే విద్యార్థి కలుగు నష్టము తొంబదియైదు రూపాయలేయట. ఇంతకంటె విపరీతమైన తెలియమి లోకములో నుండగలుగునా? డేవిసుగారు విద్యార్థి సలహా సంఘకార్యదర్శి కూడ నై యున్నారే. వీరు విద్యార్థుల స్థితిగతు లింత ఎరుగనివారుగా నుండుట ఎంత శోచనీయ మొత శోచనీయము. సంవత్సరమునకు విద్యార్థి భోజనాదుల కగువ్యయము వ్యయము కాదనుకొనినారా యేమి డేవిసుగారు? అందులో ఈ సంగతివంటి సంగతిని స్వల్పముశోభోధ పని లేనేలేదే. అధమ పక్షము విద్యార్థి యనినవానికి బుట్టిగానున్న ముప్పుది రూపాయలు జంటగానున్న నలువది రూపాయలు కావలసియుండునే! డేవిసుగారు మరియొక వాదమున తమ్ముడు తామే మించిపోయిరి. ఉపపాదకులు వక్రిస్తు గారట! సహాయకులు వక్రిస్తు గారట. కాకున్న నేమిసప్తమో. విశ్వవిద్యాలయ సభనిండ నందరో వక్రిస్తున్నారే వారు సభవారికి కల కష్టమును వ్యక్తపరచరాదా! ఎవ్వరును ఆ పనికి దిగలేదే. అర్థమేమి? మూడేండ్లవసరము కాదనుటేగా? సాపము హంటుని ధైర్య గారలు కూడ రెండేండ్ల యుపక్రమము పక్షముననే యుపన్యసించిరి. విశాల విజ్ఞానము సారస్వత విద్యచే కలుగు ననియు బి.ఎల్. మూడేండ్లుచేసినయెడల సారస్వతవిద్యలో చిరుదపట్టుముల కెవ్వరును చదువరనియు అది యనర్థదాయక మనియు హంటునిగారు వాదించిరి. హంటునిగారిలో దేశీయ నాయకాభిప్రాయము ఏకీభవించు నుచుహార్తము కలిగినందులకు కడుంగడుగ ఆనందించుచున్నాము. వారి విషయమున సరియైన మాట చెప్పినారని హృదయ పూర్వకముగా ప్రశంసింపని హృదయ ఘండదని మా నమ్మకము. పనునై డేండ్లు సారస్వత విద్య చదివి జీవితము ప్రారంభించు నుద్దేశ్యమున వృత్తివిద్యకు వచ్చు యౌవనులకు ఇంకను వికాసవిద్య న్యాయకళాశాలలో నేర్పదగిన దేమి

కలదో మే మెరుంగము. కొన్ని యవస్థాసములు న్యాయ శాస్త్ర మూలాధారముల వివరణమునకు చాలి యుండవలెను. తరువాత కార్యసరణిలో న్యాయవాదులు శాఖావిషయములను క్రమక్రమముగా నెరుంగగలరు. ఈ దృష్టిపథము న్యాయపరీక్షలకు ఉత్తమదృష్టిపథము. దీనిని నిన్నటిదినము విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులవలంబించుట హంబురుగా రంగీకరించుట ప్లానుగా రనుమోదించుట శుభసూచకము. బహుస్వల్ప సమ్యక్తులవలననే తీర్మాన మంగీకృతమైనది. 34వ దీని పరమగ్రహమృతులిచ్చిరి. 33వ వ్యతిరేకులైరి. అయినను చింతలేదు. న్యాయశాఖవారు జనాభిప్రాయమును గమనించి విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల తీర్మానమును మన్నించి బి. ఎల్ పరీక్షకు రెండేండ్ల చదువే చాలు నని సిఫార్సుచేతురు గాక యని విశ్వసించుచున్నాము.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

గా. సర్ శివస్వామియ్యగారు ప్రసంగము.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలయొక్క ఆరవ సాంవత్సరికోత్సవ సందర్భమునందు సర్. శివస్వామి అయ్యగారు చేసిన ప్రసంగము వేరొక స్థలమునందు ప్రచురితము. ఆ ప్రసంగమునందు వర్తమాన విద్యావిధానమునందు గల గుణానగుణములను నిర్ణయించుటకై అయ్యగారు ప్రయత్నించిరి. కోవల్లి హనుమంతరావుగారు కట్టాభి సీతారామయ్యగారు వెంకటరంగారావు గారు వర్తమానవిద్యావిధానములను విమర్శించుచు సందర్శించుములను దెలుపుచు ప్రతీకారముల యావశ్యకతను విపులముగ జర్పించిరి ఆ ప్రసంగములందు విద్యా విధానములవలన కంతరకరును గలిగిన ప్రయోజనము సంతృప్తికరము గాదని యవస్థాసకులు అభిప్రాయపడి రనియును జాతీయ వ్యక్తిత్వమును జాతీయ క్రత్యభిజ్ఞానమును వికసింపజేయుటకు విద్యావిధానములందు విజ్ఞాతమైన విధానము పరికల్పితము గాకపోయి యుండవచ్చు ననియును హనుమంతరావుగారి వంటి విద్యావంతులై వర్తమాన విద్యాశిక్షణమువలన గలిగిన ఫలమును బ్రకటించుచున్నారనియును శివస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము వ్యాప్తమైన విద్యావిధానము వలన దేశమునకు కొంత యుపకృతి గలిగినదను విషయమునందు శివస్వామి అయ్యగారికిని నితరులకును భేదాభిప్రాయముండజాలదు. ఉత్తమభరతపుత్రులు విద్యాప్రభావమువలన గలిగి రనుట నిజము. క్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు రె. బోను; దేశభక్తులు గోకలెలిలకు లజపతిరాయి, న్యాయవేత్తలు ముత్తస్వామయ్య భాష్యంఅయ్యగారు శివస్వామయ్యగారు, మతసంస్కర్తలు రామమోహనుడు, కేశవచంద్రసేనుడు, సంఘసంస్కర్తలు విద్యాసాగరుడు మొదలగు విద్యావంతులు ప్రాచీనత్రీచీ విజ్ఞానసంయోగమువలన గలిగిన భారతపుత్రులు. ఇట్టి యుత్తమ సంతానమువలన గలిగిన పృత్యభిజ్ఞానమే జాతీయ క్రత్యభిజ్ఞానమునకు మూలభూతము. జాతీయ క్రత్యభిజ్ఞానమును వికసింపజేయుగోరువా రందరును సర్ శివస్వామయ్యగారు భావించునటులు విద్యాప్రవృత్తి జాతీయభావపరివర్ధితమైన అధికతరప్రయోజనమును గలిగియుండునని తలచుదురు గాని వర్తమానమునందుగల విద్యాశిక్షణనిర్మాతలను నిందించుటలేదు. వ్యాధిగ్రస్తమైన విద్యావిధానమునకు చికిత్స యవసరము. వైద్యవిధానమువైద్యునిచిత్తవృత్తిని శాస్త్రపరిచితిని ననుసరించియుండును. వ్యాధి లక్షణములను గ్రహించిన గాని

రోగమును నిర్మూలము చేయుటకును ఆరోగ్యము గలుగ జేయుటకును సాధన సంపత్తి గలుగదు. రోగలక్షణములు గలవని అధికారులు గ్రహించినపుడు చికిత్ససాధనములను వారు సాధింప గలరని నమ్మకము గలుగుచున్నది.

విద్యాప్రవృత్తియందు ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల యవలంబించిన సాధనముల ఫలము అయ్యరుగారు తెలిపినటులు కాలక్రమమున విదితము గావలసి యున్నది. జాతీయకళాశాలయందు అవలంబితమైన నూతన విధానములు విద్యావంతులధన్యవాదములను బడయుచుండుటవలన నయ్యవి పాలక పాలితులపోషణమునకు పాత్రము లని తెల్లమగుచున్నది. కర్మ విద్యలకు విజ్ఞానమునకు గలిగెడి సన్నిహిత సాహచర్యమువలన జాతి వికసించగలదని జర్మనులచరిత్రమువలన విశదమైనది. వైరాగ్య పాశబద్ధమైన భరతఖండమున కీ మహాత్రామె తరణోపాయము గావలసి యున్నది. భావ సంతృప్తైన భారతీయులు సాశ్వాత్యభావపాశబద్ధులై కర్మయోగ విముఖులై, భారతీయులను కర్మపరతంత్రులను జేసి కర్మప్రాశస్త్యముచుష్టాపించుటకై విద్యాశిక్షణవిధానమునందునూతనపద్ధతుల నవలంబించుటయవసరము. కొత్తమార్గములు పాలకులకు గాని ప్రజలకుగాని రుచించుట దుర్లభము. కాలక్రమమున నీపద్ధతులు పరిపాటిగా గల వనుటకు శివస్వామి అయ్యగారు చెప్పిన “ఈ పద్ధతుల నైస్సర్గిక ప్రాశస్త్యమునందు గలిగెడి సమ్యక్మును బట్టి ఈపద్ధతుల విజయమునందును విశ్వాసము తప్పక గలుగుచున్నది.” అనువాక్యము ప్రమాణము. ప్రాచీనపద్ధతులను నామోదించెడి సర్ శివస్వామి అయ్యగారివంటి వారికి నూతనపద్ధతులందు విశ్వాసము గలిగినపుడు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల విద్యా ప్రవృత్తిమార్గమునందు చలనమును గలిగించిన దని నమ్మవలయును. జాతీయ క్రత్యభిజ్ఞానము విద్యేషమునకు గారణము గాజాలదు. భరతఖండమునందు భిన్నములైన మతములు జాతులు సారస్వతములు భాషలు విజ్ఞానములు కూడినవి. ఆ కలియకయే మానవసాధారత్యమునకు సాధనము. పూర్వోపధికి జాతీయ వికాసమునకు ప్రేమ సాధనముగాని విద్యేషము సాధనము గాదని వర్తమాన మహాసంగ్రామమువలన విదితమైనది. భారతజాతీయ క్రత్యభిజ్ఞానము సాశ్వాత్య విజ్ఞానమువలన శోభాయమానమగుచున్నది. ప్రౌఢపులకు భిన్న విజ్ఞానములందలి గుణదోషణములను గ్రహించెడి సామర్థ్యము గలను. ఆ సామర్థ్యమే భారతజాతీయతను రక్షించినది. ప్రేమవలన ప్రేమ గలుగును. ద్వేషమువలన ద్వేషము గలుగును. భారతీయులు అయ్యరు గారు పడేశించినటులు సాశ్వాత్యవిజ్ఞానమునందలి గుణములను గ్రహించి లాభమునుబొందుట నిశ్చయము. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలనుబోలిన సంస్థానపల్లెయును సొదిగ్గములైన విద్యాసమస్థలను నిర్ణయించుటకు సాధనములు గాన పాలకులు పాలితులు సానుకంపభావమును బూని ఏతాదృశములైన సంస్థానపలను పోషించి జాతీయ క్రత్యభిజ్ఞానమునకు దోడ్పడుట ధర్మము.

గృహ పరిశ్రమల శిక్షణాలయము.

మైసూరు మంచి యదృష్టము చేసినది. మహారాజులుంగారు మహారాజులు. దివాను దివ్యమైనవాడు. ఈ కారణములచేత దినమొకవైపున నభివృద్ధి మైసూరులో సాధ్య మగుచున్నది. మాటలతో మాహాత్మ్యము మాసిపోవుటలేదు. కార్యమున ఫలము కనుపించుచున్నది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు

గృహపరిశ్రమలకుగాను శిక్షణాలయమును బెల్లుటకు నిశ్చయించినారు. నర్. విశ్వేశ్వరయ్యగారిని ఎరిగినవారి కెవ్వరికిని ఈవార్త అశ్చర్యజనకము కాదు వారు బహుకాలముగా మనముక్తి కొకే మార్గమును సూచించుచున్నారు. ఆమార్గము భక్తిమార్గమో, వైరాగ్య మార్గమో సేవామార్గమో ఏమార్గమో యని మాచదువరులు ప్రశ్నింపవచ్చును. వీని యన్నిటిగుణములు ఆమార్గమున లేకపోలేదు. అయినను అదృష్టితో జూచినయెడల ఆమార్గము వీరునున్నిటికి విలక్షణమైనది. మనము కాలమును వృథపుచ్చక ఏదోయొక అర్థలాభ కార్యమున వినియోగించుటయే ఆ పరమమార్గమని ఆరంభింభోధ. కడుపుతిండికి కట్టుబట్టుకు భౌతిక జీవనమునకు అనుకూలములు హెచ్చించుకొనుటయే నేటి జీవనసంగ్రామమున విజయముచ్చి యుక్తి కనుపరచు సాధన మని విశ్వేశ్వరయ్యగారు నిరంతరము ఘోషించుచునేయున్నారు. మనదేశమున ముఖ్యవృత్తి వ్యవసాయము. అది గాకున్న నంకుకు సాబాధించిన కూలి యనేకులకు జీవనాధారము. ఈరెండవ మార్గమున పూర్వగడచిన నదియే పరమలాభము. అసలు వ్యవసాయము మూలకముగా నైనను విశేషఫల మున్నదని నమ్ముటకులేదు. అందుగోను చిన్నరైతులతో నిండిన ప్రదేశమున క్లిష్టపరిస్థితులే సామాన్యము కాని వ్యవసాయకులకును వ్యవసాయ సంబంధులగు కూలిపనివారలకును రెండుతెగలవారికిల కావలసినయంత వ్యవధి యున్నది. సంతృప్తమున ఏనాలుగు మాసముగో వ్యవసాయపు పనులకు పోగా మిగతకాలములెయును చూడ జూరములలో జాతకలగో వ్యయము కావలసి యున్నది. లేకున్న న్యాయస్థానములలో సారామణములలో కన్ను పడుచున్నది. సాధారణముగ నున ఆపవారలస్థితియు నిరున్యోగస్థితిగనే యున్నది. ప్రతిదినమును ఇంటిపనికి కొంతకాలముపోగా తక్కిన కాలములెయు గంటలు గంటలు నిద్రగోనో చింతపెచ్చలతోడి యాటలగోనో అంత గౌరవవంతము కాని చిరుమాటలగోనో గడచిపోవుచున్నది. మరి యేదేశముగోను పురుషులును స్త్రీలును ఈతీతిగా కాలము వ్యర్థపుష్టులైదు. కాబట్టి వీరికి ఈ ఎక్కువ కాలమునకు నుచితమగు పని కల్పించిన యెడల దేశము బాగుపడగలను. అయిన నప్పుడప్పుడు వ్యవధి కలవారికి పెద్దకర్మాగారములలో పనిపెట్టుటచే ఆ పని చేడవలసినదే గాని వీరికి లాభము గాను. కాబట్టి వీరప్పుడప్పుడు చేయవలసినపనివీరికి పెట్టుట అవసరము. ఇప్పటికిని అట్టి ఏర్పాటులు కొద్దిగా నున దేశమున లేకపోలేదు. కొన్ని ప్రాంతములలో వ్యవసాయము పని లేకప్పుడు కృషివలులు చాప లల్లుట సామాన్యముగా నున్నది. మరికొన్ని ప్రాంతములలో త్రాళ్లు పేరులయును ఇంక కొన్ని ప్రాంతములలో నార దీయులయులవు. స్త్రీలును ఇంటిపని పాటలు లేకప్పుడు నూలు వడకు నభ్యాసము ప్రాతకాలముది ఇంకను నెచ్చలచైన కలదేమో యని యరుచూనవలెనున్నాము. కొంతము నవీరపరిస్థితుల వాసన దగిలినవారు చొక్కాలల్లుట మొనలైన పనులు చేయుదుండుట నూచదువరు లెరుగవచ్చును. అయిన ఇప్పటికి మనదేశమున ఈ యుపవృత్తులు విశేషముగా గాని క్రమముగాగాని జారీయందున్నవని చెప్పవలయు పడదు. వీనిని విజృంభింపజేసి క్రమముగా ప్రతిష్ఠాపించి లోకుల ఆర్జనశక్తిని అభివృద్ధి చేసినచే కాని ఫలములేదని ఎరిగివిశ్వేశ్వరయ్యగారు పనిచేసిన భించినారు. ఇంటిపట్టున చేయగల పనులెన్నియైనను గలవు. పరిశ్రమలును అనేకములుండెన్నో. కాళ్లుమేజోళ్లులల్లుట త్రాళ్లు మున్నగునవి చేయ

ట నవారు నేయుట ఇవి సామాన్యముగా అందరికి
జోచునవియే. ఇవిగాక బొత్తములు, అగ్గిపుల్లలు,
సిరాలు, బొమ్మలు, మున్నగు వరిశ్రమలు గృహ
పరిశ్రమలుగా నిర్వహించ దగియున్నవి. ఇట్టి ఉప
వృత్తులు ఇప్పుడు మైసూరు సంస్థానములో ఏవి
ఏవికలలో కనిపెట్టి వానిని విజృంభింపజేయుటకును
గృహపరిశ్రమలకు నుపయోగ కరములగు నుప
కరణములను పుస్తకముగని చేర్చుటకును వీరిని
ఆ కర్తవ్యములగా పనిచేయువారికి అప్పులు మున్న
గు విధులచే సులభముగా నందజేయుటకును ప్రదర్శ
నములు జరిపి గృహపరిశ్రమలను ప్రభావకరము
లొనర్చుటకును శ్రీపురుషులకు తరగతులు ఏర్ప
రచి గృహపరిశ్రమలు నేర్పుటకును గృహపరిశ్రమ
లవారు ఫలానివారని నమూనాచేసియుంచుకొని
నారికి తగినంతపని యొందవించుటకును మైసూరు
ప్రభుత్వమువారు గృహపరిశ్రమ శిక్షణాయము
ను మంజూరుచేసినారు. దానిపై సంవత్సరమునకు
ను 10,700లు వ్యయముచేయ తీర్మానించినారు. ఈ
కార్యోద్దేశము మహాద్దేశమనుటకేమైనను సందియ
ము గలదా? మైసూరులో ప్రభుత్వమువారు చేసిన
మనవరగణాలలో మండలము మండలములలో
నాయకులు ఇట్టిపనిచేసి కార్యకరులని పేరుగాంచ
దారా? ప్రభుత్వమువారే చేయవలెనని వేచి
యుండిన నింకను నెంతకాలము వేచియుండవలెనో
గదా!

న్యూఇండియా పత్రిక—గాలివార్తలు

మా ఇటీవల అచ్చుపడ నీర్వహించుచుండగా న్యూఇండియా
కార్యసాధనమునందీ కొంతగా వ్ర పుంపడినది న్యూఇండియా
నుండి గాలివార్తలు మిక్కిలి పనిచేయుచున్నవట. ధర్మాత్తు
అడుగుటకు ముందు ట్రాన్సుబండ్లలోను పీఠులలోను గాలి
వార్తలు ప్రబలి యుండినవట! ధర్మాత్తు వైబడనేడెను.
బొంబయి యుత్తర విషయముగూడ క్లబ్బులలోను కోర్టుల
లోను పీఠాదు చేయుచునే యుండెనట! ఆసిసిసెంటుమ్య
ఏమియు నగునది కావున ఈ గాలివార్త నిజమయిన యిది
గింపానికి అట్టి అసాధ్యము చెప్పవలెనట! కాని అసాధ్యము
సాధ్యమైంది. బొంబయి యుత్తరపుగానే పద్విపది ఇప్పుడు
ఆసిసిసెంటు గానికి నిర్బంధివానను కలుగునది మోగిపోవు
చున్నదట! బొంబయి ప్రభుత్వాధికారల యుత్తరపును
నడచింపుటగాను బీసెంటుమ్యు ఏవోనేరములూ ఇంకించు
టకు కుట్రలు జరుగుచున్నవనియు చెప్పగొను చున్నానట!
కొన్ని కర్మకు కొంతయు నిర్దేశమగుచున్నవట! అదయ్యుతా
కుపాకులబాంబులు దాదాబల్లుప్రభుత్వము వారికెక్కడో తెలు
పుచున్నారట! ఆయి నుచు దా) ను ప) ధు త్వము
వారు ఇట్టి పరిస్థితులు కలుగని త్రురా? కాంతికి
వేరు గని న రాజధానిలో కాలత పద్ధతులనే బోధించు
ఆసిసిసెంటుమ్య ఏవో కొంచెము నోరు చేసినదని నమ్మకము
ఇట్టి అనుచులను నిశ్చయించి అగాతని కలిగింతురా? ఆయిం
నెవ్వరో బచ్చాపులు కొంత చెనువుచేయ దలంచి వారట
గొక నిదర్శనము మార్చి తెలియరచుచున్నది. ఇకది
యొక్కటియనలేదే బా)కాళము 2 గంటలకు ఎక్కడా
పక్కను లేపానీ ధరించును మియొక్కకు గొప్ప లాటిని
పరించును అందుకేగాని బంగాళాదత్త అరాచుమండెట!
నిల ఈ యిచ్చాగుట యిది యడుగగా చూచిపోవుటకు
వచ్చితిమిరట. ఇది నిచి త్రి మై న సం దర్శన మే
కలగా ఈ సందర్శనము చాలించుదని చెప్పి బీసెంటుమ్యగారి
విషయమును బోధింపవలె తెలియపరచెవారట. సందర్శన
మిచ్చుటకు వచ్చి చెప్పెనుమధ్యమ కుపాపలను మరచిపోవుట
సంధిరింపరాదని హెచ్చరించినారట! ఇదిచక్కని హెచ్చ
రక. డి. బి. డి. కొలువారు వీరిని గమనించుట ముఖ్యము. ఈ
బా)నిని ప్రభుత్వమువారు అసాధ్యముగా ఈడక్షిణరాజ
ధానిలో కలవరము కలుగకుండ నుండునని ఉదారతక పరి
స్థితులను కల్పించుట ధర్మము. ఉదారులగు మెట్లండు ప్రభు
వుగారు లేచుకొని యధికారాలకు తగిన తాకిడుచేసి ఆచంబ్రా
ర్కమును కీర్తిని గడింతురు గాకయని మరలని కోరుచున్నాము.

విరోధా మ హా సంగ్రా మము

ఆంగ్ల సేనల పురోగమనము—శత్రువులను పారదోలుట.

రష్యావారి విక్రమము—వా రొకపట్టణమును వశపరుచుకొనుట.
—o—
బాల్టికు సముద్రము నొకాయుద్ధము.
డాడ్లి నెల్సు, మెసపొటేమియా శత్రులు—రహస్యాశ్వేషణము.
[రైటురు ఏ జెన్సీ.]

ఇంగ్లాండు
డాడ్లి నెల్సు మెసపొటేమియా విషయములు.
లండను, జూలై 20:—డాడ్లి నెల్సు మెసపొటేమియా
యుద్ధపరిస్థితులనుగూర్చి సర్ ఎవర్స్టన్ కార్నెక్ గా ప్రకటించి
చిన తీర్మానపు చర్యను విడుటకు ఈదినము కామచలపభాభవ
నమున వేలకొలది పురజనులు క్రిక్కిరిసియుండిరి.
ఆస్పిక్రుకుమంత్రి సమాధానము.
పురముఖులందఱును మెసపొటేమియా|| డాడ్లి నెల్సు
యుద్ధపరిస్థితులను ప్రకటింపగూడదని చెప్పచున్నాడు. ఈవి
షయములను తెలిసికొనుటకు ప్రజలు ఆకురతతోనున్నారని
ప్రభుత్వమువారికిదెలియును గనుక కార్నెక్ గారి తీర్మానమున
కేమియు అడ్డుచెప్పలేదు.
ప్రస్తుతపు యుద్ధపరిస్థితులనుబట్టి ప్రభుత్వమువారి చర్య
యిప్పుడు తగదని నొక్కిచెప్పుచున్నాడు. చర్యలను మనలో
మనకే అభిప్రాయభేదము అన్నవని లోకమునకు సంజేహము
కలుగును. మెసపొటేమియా విషయమున ముఖ్యముగా
పై నిట్లట అన్నివిధములైన వరఫలాలు చేరుచుచున్నవని
యు, కొంతదూరమొక ప్రయత్నములు బాగుగా జరుగు
చున్నవనియు ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నాడు. ఇదికలకు
జరిగిన లోపములను ప్రభుత్వము వారు కప్పివెట్టదలచలేదు.
ఈ లోపములను కారకులైనవారిని వెకే దెలుపుటకు సంజే
హించలేదు. ఈవిషయము నందున్న చిట్కలన్నిటిని ఆస్పిక్రు
గారు సభవానికి దెలియచెప్పి ఇదికలకు క్రిమియాస్థితులచర్య
కుచచ్చిన చిట్కలనే ప్రస్తుతపు చర్యకును తటస్థించుచున్నవనిరి.
ఆ బ్రహ్మచర్య గావలెదీ “మెసపొటేమియానుండి లోక
ములకు కారకులైనవారు చర్య జరుగునప్పుడు వాస్తవ స్థితు
లను తప్పక చెప్పదురు గదా!” అని అడిగి, “నిజస్థితులను
తెలిసికొనకయే వారిని వింపాపాత్రులనుగాఁ జేయుట మనకు
ధర్మము కాదుగదా!” అని ఆస్పిక్రుకుమంత్రి ప్రస్తుతర
మిచ్చెను. ప్రభుత్వముగా లోపము కనబడుచున్నప్పుడు అప్పటి
కప్పుడే ప్రభుత్వమువారు దానిగూర్చి యొచించుచురు. ఇట్లు
ప్రభుత్వమువారు ఆనేక సమయములందు చేసియుండిరి.

“ఆస్పిక్రు గారు ఇంతగూర్చు చెప్పిన తరువాత చర్య
జరుపుట అనుదిశమి”ని కార్నెక్ గారు చెప్పిరి.
లండను, జూలై 21:—ఈ యుద్ధవిషయములనుగూర్చి
రహస్యాశ్వేషణము జరుగును. ఆరహస్యాశ్వేషణమును జరు
పువాని పార్లమెంటుసభలు చెందిటిలోను సభ్యులుగనున్న వా
రును అప్రేరియా వారునుగూడ వైయుందురు. ఇంకలకు కావ
లసిన సాక్ష్యము సమకూరట, కొకకాసముగూడ చేయబడునని
ఆస్పిక్రుకుమంత్రి గారు పార్లమెంటుప్రజలపభులొ నేను నడి
చిరి. ఈ చట్టము సోపవారమువాదు (26-7-16) ఉపపా
దింపబడు నని లాయరు బార్లి గారు నడిచిరి.
మెసపొటేమియా ఖై దీలు.
సంగతి సందర్శనము తెలియమందుట.
లండను, జూలై 19:— బాల్వాని కోపిలలో నున్న
అమెరికన్ రాజులారి యొరి ప్రయత్నించినను మెసపొటే
మియాఖైదీ లెక్కదెచ్చుదయ్యు వారి స్థితు యెట్లున్నదియు
తెలియరచుట లేదని ఫాల్టుగా రనిరి.
హిందూ దేశ పరిపాలనా శాసనము
హిందూదేశ వర్తకసంఘముల ఆక్షేపణలు.
లండను జూలై 19:— ఈ కావనపుల్లలను విమర్శించు
ప్రత్యేక సంఘమువారికి కావన విషయమున హిందూదేశ
వర్తకసంఘములకు గల యాక్షేపణల నన్నిటిని మెల్లొడు
గారు వివరించిచెప్పిరి.

ఆంగ్లోవెస్టియను నూనెకంపెనీ
నూనె తృప్తికరముగా నమ్ముచుండుట.
లండను, జూలై 19:—కామచల సభవారు కంపెనీ
వారికిచ్చుటకు సమ్మతించిన 20 లక్షల పానులలో 10 లక్ష
లీయబడినవని మెల్కెన్నా గారు కామచల సభలో చెప్పిరి.
ఎన్నియిబ్బందులు తటస్థించినను, కంపెనీ వారు కిరసనాయిలు
నూనెను తృప్తికరముగా పంపుచుండిరని ఎడ్వీరాలి సంఘము
వారు తలచుచున్నార. నూనె తక్కువ గావచ్చుటకే సందర్భ
మును గలుగలేదు.
త్రాగుడు.
మొదలంటి మున్సిండుట.
లండను, జూలై 21:—మిక్రొనో ద్వీపములలో సు
బంధించిన బ్రిటెక్ సామర్థ్య సంఘమువారు తత్కాలిక ప్రత్ర
మునందు యుద్ధాంతమువరకు త్రాగుడు మొదలంటి మున్సి
ది ప్రజలయందు నిశ్చయబుద్ధియు, నూతనోత్సాహమును ప్ర
బోధింపవలయునని ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసికొనిరి. ఈ సంద
ర్భమున ఫ్రాన్సు రష్యాలను నిదర్శనములుగా దెలిపిరి. సర్
విలియంక్రాఫ్ట్స్, సర్ రొబాల్డరాస్, సర్ బార్బిఫ్రాంట్జ్
నున్నగు మహనీయులు జ్ఞాపకప్రమానందు తమ సంతకము
లను జేసిరి.
మూడు బిట్లీపుస్తీమరులు ముంచబడుట.
లండను, జూలై 21:— మధ్యకర నూనె దమునందు
“గ్రింగ్మున” “కర్మ” అనుబిట్లీపు స్తీమరులు ముంచబడి
నవి. స్తీమరులలోనివాని రక్షింపబడిరి. “ఈసక” అను బిట్లీపు
స్తీమరుగూడ ముంచబడినది.

ప్రాస్తు
పరాసు విజయములు
కందకములు పట్టువడుట
పరాసు— జూలై 20— ఈ మధ్యాహ్నమిట్లు ప్రక
టింపబడినది. హాకోరుగుట్టు సోమనకులకుమధ్య కొన్ని కంద
కములను పట్టుకొని కాంచీలుకుండి క్రోరికిపోవు రైలుమార్గ
మున చామదూరము హాకోరుకు తూర్పుగా మునెరికంక్రి
నేర్పటిచిలిమి. ఇంతలోను ఇక్కడ మేము 400మంది ఖైదీలను
పట్టుకొంటిమి బాల్గోవ్ సాయకోశాలకు పరుచుచున్న శత్రువు
ల ప్రభుత్వకందక శ్రేణిమావళ్ళమైంది. తయొమంటుకు పశ్చిమ
మున మేము కొంత ముందుకుపోయి ప్లాంకి దక్షిణమున శత్రు
రక్షిత స్థానము వాగ్మిందిలిమి అక్కడ 150మంది ఖైదీలు
మాకు వశులైరి. సోమనదిపై ఒక శత్రువిమానమును, తెర్దను
రంగమున ఇంకొక విమానమును శిలగూర్చితిమి.

పరాసువారి ప్రకటనము.
శత్రువుల వ్యర్థప్రయత్నములు.
పరాసు, జూలై 21:—ఎన్నటి సాయంకాలము సాయ
కోశకు దక్షిణమున శత్రువులు వ్యర్థప్రయత్నములుచేసి
నిశేషపద్ధతులతో నెనుకకు మరలిపోయిరి. సోమనదీప్రాంత
మున విశేషయుద్ధమేమియు జరుగలేదు. హాటన్ కోశ, ప్లాంకి
రంగములందు శత్రువులు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది మన విమా
నములు శత్రుసాసముల వైపున రైలువేల వైపున బాంబులు
చేసెను. చేసిరట్, బూనెలిలపై ఒక శత్రువిమానము
బాంబులుచేసెను.

బెట్టిమవారి నూతన విజయములు.

లాంగీవార్ డెర్విల్లియ్యదము.

లండను, జూలై 21.—నిన్నటిరాత్రి ఆంగ్ల సేనాధిపతి సర్ డగ్లసు హేగ్ గారిని ప్రకటించిరి:—బెట్టిమవారి లాంగీవార్ రంగమునందు శత్రువులెంత యాటంకముచేయునో మేము 1000 గజముల దూరమునుండి పోయితిమి. లాంగీవార్ గ్రామమునకు ఉత్తరపు వదిపాదపు సాగింకమునకు, డెర్విల్లి అడవియందును శత్రువులు యాదము జఱుగుచున్నది. సేనాధిపతి ఇతరభాగములందు మాకులేమియు లేవు.

ఆంగ్లవిమానములు.

నిన్నటిదినము మన విమానములు శత్రువుల మాఖ్యలైలు వేట్టెనులవైరును, విమాన విగ్రహములందును, ఇతర స్థానములందును అనేక టన్నుల ప్రేలుబొమ్మలను వేసెను.

ఒక శత్రువిమానము ధ్వంసముచేయబడినది. కొన్ని విమానములు సేలంగూర్చబడినవి. జూలై 16వ తేదీనుండి ఇంతకంటె మన విమానములు 4 తిరిగిరాతేను.

మట్టికొన్ని విజయములు.

లండను, జూలై 20.—ఈ సభ్యత్వము సర్ డగ్లసు హేగ్ గారిని ప్రకటించిరి:—లాంగీవార్ డెర్విల్లి అడవులందు మట్టికొంకలను శత్రువైతిమి. లాంగీవార్ బెట్టిమవారి రంగమునకు ఉత్తరమునకు సేనాధిపతి నుండి పడచినది. లిప్టికర్త మన బాగుబట్టలను కొంతమంది పోయినది. ఇతర స్థానములందు ఫిరంగియొద్దను మాత్రము జటిగినది. స్థానములు చేయబడుతేను.

జర్మను మాఖ్య సేనాధిపతి దిశచర్య పుస్తకమును బట్టి జూలై 1-న తేదీనాడు 6-న బెట్టిమవారి నిజర పటమునందున్న 8500 లో 8000 సైనికులు వచ్చి మైన తెలియచున్నది. ఇంకొక బెట్టిమవారి పటమునందున్న 1100 మందిలో 980 మంది సైనికులు వచ్చి మైనదియు, మట్టికొంక పటములలో సగమునకు వ్రేగా వచ్చి మైనదియు ఒకపక్షమునందు వ్రేయబడి యున్నది.

నిన్నటి సాయంకాలము ఆర్యన్ పియరీనుకు దక్షిణమున 2 మైళ్ల పొడవుగల శత్రు సేనాధిపతి మేము మట్టిడించెదమి. సైన్యమునందు ఆస్ట్రేలియనుపటములు బాగుగా పనిచేసినది. 140 మంది ఖయదీలు పట్టుబడిరి.

ఆంగ్ల సేనల విక్రమము.

లండను, జూలై 21:—నిన్న రాత్రి ఇటుల ప్రకటించబడినది. సోమకుత్తరమున మేము సంపాదించిన స్థానములను బలపరుచుకొనుచున్నాము. దక్షిణమున మేమురంగమును విస్తరించుచేసి జర్మనుల మొదటిస్థానమునందు ఎన్నెన్నునందు ఓవెలన్నుపట్టుకొను శాక్రమించెదమి. సేనాధిపతి సైనికులను 2900 మందిసైనికులను 8 ఫిరంగులను 80 మరఫిరంగులను చాల పావులను పట్టుకొంటిమి. థియోమంటుకు వర్షమునను మ్యాటకు మడిభాగమున మేము నుండునకు పోతిమి. పూర్వపు సాగింకమున 300 మంది పట్టుకొంటిమి. బుధవారమునాడు రాత్రి వరానువారి విమానములు బాగుగా పనిచేసినవి. అది ధిగిరే, హంటు మడి, బిరులెను, కోయిసెలు వ్రేనులమీదను ప్రేలుకు ఈభాగమున లావకుయొద్దనున్న సైనికస్థానములమీదను బాంబులు వదిలినవి.

ఆంగ్ల సేనలు ముందునకేగుట.

లండను, జూలై 21:—బెట్టిమవారి లాంగ్విల్లిలకు శత్రువుల ఆంగ్ల సేనలు పోరాడి అడవివరకుపోయి శత్రువులను తరిమెను. రాత్రి వేళ శత్రువులు తీవ్రముగ పోరి ఉత్తర భాగమున నడుగిడ గలిగిరి. బిట్టిమవారి స్థానమునకు డెర్విల్లి అడవికిని మధ్య భాగ విరామము లేకుండ జరుగుచున్నది.

రమ్య

వాలీసయూ యుద్ధము

వెట్రాగ్రామ, జూలై 20:—వైద్యవాని వైరును, వాలీసయూ రంగమునందు ఫిరంగియొద్దను జఱుగుచున్నది

బాల్లికు సముద్రమున నాకాయుద్ధము.

కోస్టోహాగ్:—జూలై 21:—బుధవారమునాడు రాత్రి బాల్లికుసముద్రమున దొక నాకాయుద్ధము జటిగినది. రాత్రియంతయు ఫిరంగుల ప్రతిధ్వనము వినుటయందెను. ఈస్థలము దక్షిణముగా కొంతమంది వినుబడి నిలిచిపోయెను. దీనినిబట్టి యధ్యులు జర్మనునాకాదళమును నలుల వెనుకకు ద్రోగిరి తెలియచున్నది.

కాకన రంగము

రమ్యుల విజయము

వెట్రాగ్రామ, జూలై 20.—రమ్యుల సేన మడిభాగము ఇంకను నుండున పావులను కొన్ని కొన్ని పటములు 10 మైళ్లునుండున వచ్చినవి.

ఒకపట్టణము రమ్యుల వశమగుట.

వెట్రాగ్రామ, జూలై 21.—వైద్యుల వాయువును నన్న గుమిగ్గించి అనుభవము రమ్యుల స్వాధీనమైనది అధికారులు ప్రకటించిరి.

రమ్యరంగము.

సిస్టర్ నది వరదలు.

వెట్రాగ్రామ, జూలై 21.—సిస్టర్ నది వరదల పావులందు శత్రువులకు కొంచెము లాభవంతముగా నున్నది. వాన కోవెల్, లాపియర్ వారిస్సర్ రంగములందు కొత్త సేనలకు శత్రువుల పిలువలగుచున్నది. దీనిని బట్టిమాడ ఈ సాగింకములందు శత్రువులకు జఱుగునవి తోచుచున్నది.

సిస్టర్ నదియొద్దముచేయు ఇంకొక మానమునకు సాధ్యము కాదు. ఇవివలకు లాపియర్ వారిస్సర్ నందు పుర సంఘమునందునయొకరు తప్పించుకొనివచ్చెను. అతడిట్లు చెప్పెనున్నాడు. ఈ పురమునకుకొనిన ఆస్తియెవల బలవంతులై పురవాసుల నందఱిని ఆస్తియనునవి వారిచేపని చేయుచుకొనుచున్నాడు. తక్కినవారందఱునిండిలేకమానుచున్నాడు. కుక్కలు పిల్లలు ఇవివరకే భక్షింపఁ బడినవి. చతురయొక రొట్టె ఖరీదు ఒకపాదు ఒక యాలియందు మెక్కడను దొరకుటలేదు. వైఫాయడ్ జ్వరము పుర నుండుటకు వ్యాపించు చున్నది.

జర్మనీ

జర్మనుల కొత్తసేన.

లండను, జూలై 20:—బెట్టిమవారి మీదికి జర్మనులు మట్టి కండుకొత్త పటములను వివిధవి మాన్యదేహాంటికాగ రనిరి.

జర్మను సేనాదులు.

వైద్యులనుండి నిలిపివేయబడుట

లండను, జూలై 20.—వర్షచురంగముననున్న జర్మను జనరల్ బ్రెక్లానుకు, జనరల్ జిట్టెనిజ్ ను వైద్యులనుండి నిలిపివేయబడిరి. సిస్టర్ నదియందు వాయువార్త వచ్చినది.

లీప్ జిగ్ ముట్టడింపబడు స్థితిలో నుండుట

లండను, జూలై 20:—కారిక్ నుండి పోవునకు వచ్చిన తంతికార్తయుండు ఇట్లు చెప్పబడినది:—

లీప్ జిగ్ పట్టణము మట్టడింపబడు స్థితిలో నున్నది. తక్కిటింపబడినది. వాల్టన్ బర్గ్ లోని ఆహారసామగ్రిల దుకాణము లన్నియు దోచుకొనబడుచున్నవి.

అమెరికా

అమెరికా వ్యాపారులు.

వాషింగ్టను, జూలై 21:—అమెరికాలో కొన్నివర్తక సంఘములతోడను కొందఱు పురపులతోడను ఆంగ్ల దేశము వారు వ్యాపారము చేయరాదని ప్రకటించబడినందున దీనికి కారణమేమని ఆంగ్ల వాయువారి అమెరికా దోరతులను వారడిగిరి.

బుగారము

దక్షిణాఫ్రికా పర్యాయముల కేసు.

కలకత్తా, జూలై 21:—కె.ఎస్. వల్లెయను మరీ నలుగురును బుగారమున వారినివరిని వారిని నిష్పందించిన కేసుతో ముద్దాయాల పిటీషనును న్యాయమూర్తి వాదరిగాను తొగిసి తేసినందున వారు అపిలుచే నెడను తెలిపి.

కలకత్తా వైశాఖ్య.

కలకత్తా, జూలై 21:—మెసియెర జివాగునా గారు న్యాయవాదిగా చేరుట కనుమతీయమైనది కొరవందున ఆదిమమున పరిష్కరించుటకు బుధవారమునాడు (26-7-16) ప్రధాన న్యాయమూర్తి గారును మరీ 5 గురు న్యాయమూర్తులును ప్రత్యేకముగ విచారణచేసెదరు.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మాన్యము విలేఖకుల వ్యవహారము)

ముద్రాను

కూనూరు పురపాలక సంఘసభ.

కూనూరు, జూలై 22:—ప్రభుత్వమువారి ఉత్తర్వుల ననుసరించి కూనూరు డివిజన్ ఆఫీసున గారు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడని కెన్నుకొనబడుటకు క్యాండ్ డేటుగా నుండిరి. గవర్న మెంటు సెక్రటేరీ యెల్ లో నితరములను సార్వస్వ గాల్గును, పింఛెను తీసికొనిన డిక్టేటర్లుకు నుండరావుగాను నుండ సంఘాధ్యక్షుడని కెన్నుకొనబడుటకు నిర్దులై యున్నాడు. డివిజను ఆఫీసున గారు ఇవ్వకు తన ప్రత్యక్షములు మానుకొందురు.

దొరతనమువారి ఖాసిమల్ డిప్యూమెంటు.

ఉదకమండలము, జూలై 22:—ఆగస్టు మొదటి తేదీ నుండి జూడియలు డిప్యూమెంటు గూడ నిమన్య మునిసిపలు కాలిఫర్న ప్రత్యేకకాలిగా నుండును. దానికి ఆ తేదీనుండి కి. రామానుజాచారిగారు రిజిస్ట్రార్ గా నుండును.

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తగవులు.

కల్లికోట, జూలై 21.—సాన్యాసి తాలూకా వనం గధ అంకిం గ్రామమునందు హిందువులకు మహమ్మదీయులకు మైదాన కలిగినది. ఇరువత్తులయందును కొండలు చేరి తరువు దేవతల మాహాత్మ్యములనుగూర్చి గొప్పగా చెప్పుకొనుచు కోపముతో కొట్టుకొనిరి; హిందువులలో అనేకులకు దెబ్బలుతగిలినవి. గ్రామమునందు వారియందరం బడవాల యుండును మహమ్మదీయులచే గడి పడకుంట్లవలెరలు పోలీసు వారు విచారించు చున్నాడు.

బొంబాయి

ముఖ్య గ్రంథులగు జమిందారుల రక్షణశాసనము.

కరాచీ, జూలై 21:—సింధుదేశము ఒక జమిందారుడు అక్బులవారు బాధించుచుండగా ప్రభుత్వమువారి పై కాసనముక్రింద జమిందారిని రక్షింపునని కోరెను. న్యాయస్థానములయందు ఈ విషయములు విచారించబడ గూడనని కాశ నమునందు తెల్పబడియున్నది. ముఖ్యగ్రంథులగు జమిందారిని ప్రభుత్వమువారు అధికారియగు ఒక మేనేజరు విచారణ క్రిందకుంచిరి. ఈ కేసునందు జమిందారుకు వర్తకములవలన, జూదమువలనను ఇతరవిద్యార్థుల కలనను ముఖ్యగ్రంథముల నవి అత్యుద్ధివనవారెందు సింధుదేశపు కమిషనరు గారికి విభాగ సాఫల్యమును సమర్పించిరి. కమిషనరు గారు జమిందారు గారికి రక్షణమిచ్చుటను సమర్థించలేదు.

సముద్రమునందు పడి చనిపోవుట.

బొంబాయి, జూలై 21:—నిన్నటి సాయంకాలము బొంబాయియందలి ఆర్. జి. ఏ పటాలమునందున్న ఫిరంగి కాల్పులవారు ఎవ్వరుమార్చిననునకు సమాధియొక్కడి చని పోయెను. అతనికి మనోరైకల్యమునుబట్టి అతడు కాలాభా ఆనుభవితో నుంచుడెను. నిన్నటి సాయంత్రము అతని మన న్నున కేమికోవియో అతడు ఆనుభవితోనుండి ఎవ్వరికిని కన బడకుండ లేచిపోయి నుండుననియోకి వెళ్ళి పడిపోయెను. కోగినిమూర్తి ఆనుభవితోను శత్రుత్వ సీకావడలేదని పంచాయతీదార్లు నిన్న జరిగిన పంచాయతీయందు చెప్పిరి.

యుద్ధానంతర వర్తకము

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘపు నూతనము.

యుద్ధానంతర వర్తకమునగూర్చి బొంబాయి వాణిజ్య సంఘమువారు తమ నూతనములకు కుప్పి. ఏ నిబంధనలతో ఎక్కువ సంధిజఱుగునో చెప్పబడెను గనుక యుద్ధము యొద్ద యొకవేలకు 6 మాసముల కాలముగో శత్రుతో నుండు లండను ప్రత్యేకముగా లేనప్పు యుద్ధముననే గాని సామాన్యము నందుండగూడదనియు, సామాన్యపు శత్రువులలో నెచ్చుటకు వర్తకము చేసికొనగూడదనియు మరలు కానివ కలయును.

సామాన్యపు వర్తక విందర్భమున 18 నూతనములు నిబంధించిరి. వానిలో 14 హిందూదేశమునకు వర్తిండును.

ఒక లక్షాధికారి మృతిచొందుట

బొంబాయి, జూలై 21:—మహాలక్ష్మియందు వ్యక్తు నామున కేసు నాకోటి కె. గ. మేడియా అను నొక లక్షాధికారిగారు పోక్సెయిట్లము మృతిచొందెను. ఇతడు వర్తకవ్య మున చాల నుత్సాహియు. అనేకవర్తకసంఘములకు డైరెక్టరు గాను బొంబాయి పోస్టుట్రస్టుకు ట్రస్టీగానునూడ నుండెను.

పంజాబు

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, జూలై 21—ఈ సభలో సభ్యులుగానుండిన శాయదాది సుందరసింగు గారు నియోజకములనను వహించు జాతికిక రాలీ భావనగాను నియోజకములనను సామాజ్య శాసన సభ్యులైనందున వీరిపాదములలో సర్దారు బహదూరు దీప్తిలాల్ మేజరు ప్రతాపసింగు (లిలిపూరు) గారును భాను బహదూరు యూనపురా (అమృత్ సరము) గారును నియమితులైరి.

ప్రాచీనపుట్టు

పంజాబు శాసనసభలో నొకటిల్లు.

లాహోరు, జూలై 21:—చుట్టుట సిగరెట్లు మున్నగు వానిని త్రాగుట పిన్నవారిని శేషములనగా జేయుట కిటీవల పంజాబు శాసన సభలో సర్దారు జైన్ సింగుగారిొక టిల్లు నాపరాదించిరి. ఈ టిల్లు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రజల యభిప్రాయములను తీసికొనుచున్నారు.

వాచనంలో ఆర్యవహుజమువారు టిల్లున కనుకూలము గను, పంజాబు మహమ్మదీయ సంఘమువారు దానికి ప్రతి మాముగను తమ యభిప్రాయముల నిచ్చిరి.

సింలా

గెజెట్ ఆఫ్ ఇండియా.

ఆర్డీ శాఖా నియోజకములు.

సింలా, జూలై 21:—సి. ఎం. కై ద్య గారు యొద్ద విషయపు తెక్కలను రి:కి చేయటము, ఇ. ఎం. కక్; ఐ సి. ఎస్; గారు బాంబాయి డిప్యూటీ ఆకౌంటెంట్ జనరల్ గాను నియమింపబడిరి.

స్టేసువ్యాధి.

జిల్లా, జూలై 21.—15-7-16 వ తేదీలో సంకమగు వారమున వీర్యాధి 1180 మందికి సోకింది. 888 గురు చనిపోయిరి. బాంబాయిరాష్ట్రమున 825 గురును చెన్నపురిలో 78 గురును బంగాళమున ఒకడును బేహారు ఒకస్థానంలో 3గురును సంయుక్త పరగణాలలో 9 గురును బర్మాలో 174 గురును మధ్యకాష్ట్రములలో 8 గురును మైసూరులో 119 గురును మోదగావాయ 121 మందియు మృతివారిరి. పంజాబులో నెవ్వరైనా మృతివారలేదు.

ఇరువదవారుల ఆదాయము

సింలా, జూలై 21:—1-4-1915 మొదలు 3-7-1915 వరకునుచిచ్చ మొత్తముకంటె 1-4-1916 మొ. 3-7-1916 వ తేదీవరకు రూ 89, 46, 491 అ మొత్తుగా ఆదాయము వచ్చినది.

సామాజ్య శాసనసభ

క్రిత్రితసభ్యులు నియమింపబడుట.

సింలా, జూలై 21:—కెప్టెన్-మెర్సె, సర్ విలియం మార్షెల్, సర్ పార్లీయాకెన్, డాక్టర్-లో, సర్ రాబర్టుల్లెన్, గ్రాంట్, కోల్ మడిమెన్, గాంధీర్, హుస్సేన్ హిగ్గల్ మేజర్ తింగ్ గారు సామాజ్యశాసన సభకుందు నూతన సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

బర్మా

మృవనాయ జంతువుల పెంపకమును

విచారించు సంఘము.

రంగూను, జూలై 21:—ఈదినము బర్మాపరపతిసంఘమున డిప్యూటీ జి. డి. ఇంగ్లీషు గారి యాసమాన్యము క్రింద ప్రేరంబులు ప్రధానసభ జరిగినది. ఈ సంఘమున (1) గుట్టు ములు (2) చతువులు (3) పండులు (4) గొట్టెలు మేకలను సంరక్షించుటకును చాలగు సంఘము లేర్పాటు చేయవలెను. విచారణజరిగినపిమ్మది విధమును గూర్చి చర్చజరిగినది.

ప్రెజిడెన్సి కౌన్సిల్ :—నిన్నటిదినమున మేము ప్రధానసభలో కలసియుంటే పూర్వముం 1883, 184 సంబంధము ప్రధానసభలో కలసికై వెలసినవారునుడ కృతార్థులలో నొకభాగమును ప్రసంగించి గొంతులు వచ్చును.

ఆరోగ్య విషయములు

ప్రాణాయామము.

అష్టాంగయోగములలో ముఖ్యమై, ఇటువలెవారే ధ్యానాదులకును, అటువలెనఫలమునకును ఆగమ్యమై, ఆత్మాన భవమునకును యోగానుభవమునకును మూలమై, వైద్యవిషయమున ఓషధ్యులపాఠసాహిత్యమై, శరీరవ్యాధులను విషయమున దేహాయాన ముఖ్యమై, సంకరానందకరమై చెప్పారునది యీ ప్రాణాయామము. పాతంజలియొక చెప్పిన సంయమాభ్యాసమున కిది మే మొదటిమెట్టు. దీనివలన నొనగూడని కార్యము లేనేలేదు. ఔషధములవలన నయముగాని జాడ్యములు (ప్రాణాయామమువలన గుడియనట.

కొందఱు కారీరకాస్త్ర విద్యలు ప్రాణాయామము దేహమున కివారోగ్యకరమనియు, శరీరమున విశేషముగా గూడుచుండు బాగుపులును గాలివలన ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రాణాపాయమును గలుగవచ్చుననియు వాదించు చున్నారు గాని ఇది శేవలముపారపాటు. ప్రాణాయామమునందు అంతరంగములను శుద్ధిచేయుగలము గలదనియు, ప్రాచీనాధ్యులు చెప్పినవి అనుభవసిద్ధములైనవియు పాశ్చాత్యకాస్త్ర వైత్రలు నొక్క కొనుచున్నారు.

ప్రాణాయామ భ్యాసము ప్రయాసకరమైనది కాదు. సంగీతము పాదసపుడును రోజినము చేయునప్పుడును, సంతోషముతో చప్పటలు షాట్టునప్పుడును, ఆవులించు నప్పుడును, దగ్గునప్పుడును, నిట్టూర్పు నిచ్చునప్పుడును, గుక్కవిడువక మాట్లాడునప్పుడును మనకు తెలియకయే శ్వాసము కొంతకొంత నిలిపివేయబడుచున్నది. ప్రాణాయామము జఱుగుచున్నది. ఈ కార్యములకొకట, శరీరమున సంతయో శక్తివ్యయముకలదు చున్నది. ఆయా యంగములు ఈ శక్తివలన కదలికవారి నరముల బలహీనత, మాంసభాదములు స్పృహకు మున్నగు వానిని బాటదోలున, కాన శరీరమునకు హాయిగానుండును.

ఒక్కొక్క డీకార్యముల వాటంకకలదిన యెడల ఆరోగ్యగర్భితమును. విద్య విద్యనప్పుడు ఏ దుష్ట మాన్య (బయల్వీరం) గూడదు. శ్రీ ల కు రోజిన నమువలన బలవైష్వ (కయోజనము) గలదు. రోజిన క్రియవలన (అదవారియందు ముఖ్యముగా) ఊపిరితిత్తులు వికలమగును, రక్తము త్వరగా ప్రవాహించును, మరుకుదనము గలుగును, కష్టమున కాయాసమునకు ఉపకారీ కలుగును, నరముల బల హీనత తగ్గునని డాక్టరు కామెల్ గారు వాయించున్నారు. రోజిననువలన శరీరకష్టమున నొక్కిన నవయించుకొను శ్రీలకు యావము విశేష కాల ముండునని కొందఱు వైద్యులు వాయించిరి.

గానినవలన వత్తును వికలమై ఊపిరి తిత్తులందు గలుగుకొగముల కాటంక మిచ్చును. గాయకులయందు తటముగా శ్వాసకోశంబంధములగు వ్యాధులుగలుగవు. కానకచ్చి రీలయందు పాదవారికి కొంతకొంత ప్రాణాయామ భ్యాసమును, కత్తి వికాసమున ఆర్యము. చిన్న బిడ్డలకు సంగీతము పాడు:భ్యాసము ఆరోగ్యమునకే దోర్పడును

ఆవులించుట ఆవులను గురభ్యాసముకట్టి మనయందు వ్యాపించుచున్నది. విశేష కాలము ముడుచుకొని పండుకొనిన వానిను, అలవలనొంది విశ్రమించువారును, తెల్లవారుజామున నిద్రలేచువారును ఒకటిరెండుసారులు బాగుగా ఆవులించి ఒడలు విరుచుకొనుచుండును. పిల్లలును, కుక్కలును చాలనేపు పండుకొని లేచినతోడనే ఆవులించి ఒడలు విడలించుకొనుచు వాళ్లు సాధ్యమగుంతకడ వాచి హాయినొందు నట్లుండును. పసిబిడ్డలందును ఈకణ ముప్పదప్పుడు మాయుండును ఆవులించుట (ప్రకృతిసిద్ధము. ప్రకృతిసిద్ధముగాని యీ కార్యములను స్వల్ప జంతువులుక, జ్ఞానమెఱుంగని బిడ్డలును చేయజాలరు. కాన ఆవులించుట సాధ్యమగు సంకలనము ప్రాప్తిహింసకరతక. ఆవులించుట విశ్రాంతికరములు. అని శ్వాసకోశములను వికలముచేసి, వానికిని హృదయమునకును వికారించినప్పుడు నవ్వుటకూడ శ్వాససంబంధమును శరీర వ్యాధులును, స్వల్పముగు ప్రాణాయామము వ్యవ మొదలు శ్వాసకోశము, వలయందు ప్రారంభమై, దిగువ డీర్మకోశము, కారజము, మూత్రికోశములకుం గొంతించులమిచ్చి ఆయా యంగముల పనులకు దోడ్పడును. నవ్వులన వత్తున్న వికసించును. శేత్రీయలకు తెటగలుగును, చెడుటాత్రియ పుట్టును. చింతాకాంతియై నిద్రమాని యిట్లుండువారికి ఒక్కొక్కప్పుడు ఎంతయో వికారించి కరమై ఆరోగ్యదాయకమై యుండును. నవ్వునం చెప్పియో నుగుణముల గలవు.

పూరక తుంభకములవలన రక్తము పరిశుద్ధమై శేవకమువలన అశరిశుద్ధ వదార్థములు విశ్చింపబడును. ప్రాణాయామ భ్యాసములకు ప్రారంభమున తలతిక్కెట్టుయను, కండ్లు తిరుగుటయు కలుగుచుండునుగాని ఆభ్యాసము కృద్ధియగు కొలది నీ గుణములు మాయమగుచు హాయిగా నుండును. ప్రాణాయామ భ్యాసమున నరముల ఈడ్చు, మనోచింత మున్నగునవి మాయను. నరములకు బలము కలుగును. సాధారణముగు ఉచ్చాస్యన నిశ్వాసములు చేయువాడు మోయగల బలపునకు నుమా రిదివడింతలబడవును ప్రాణాయామ భ్యాస మోయగలడు. ప్రాణాయామమునలన బుద్ధివికసించును. మేధస్య కి కృద్ధియగును, నిద్రలేమి, అలసట మున్నగునవి నయమగును. చిరకాలమునుండి నిద్రలేమంద బాధపడునవనిని ఒక సారి సముద్ర తీరమునకు దీసికొనిపోయి రెండునిమిషములు ప్రాణాయామ భ్యాసము చేయించగా అతనికి చక్కని నిద్రవచ్చెను.

ప్రాణాయామ భ్యాసమునకు చిరకాలముగానున్న అజీర్ణమున, తాత్కాలికముగు అజీర్ణమున నయమగును. రక్త హీనతయు, నరముల బల హీనతయు, అజీర్ణమున, రక్తమాలిన్యములను నయమగుననియు చెప్పబడినది.

ఒడలవంచక వద్యాసము నేసికొని మాయుండి ముప్పది నెకండ్లవేపు శుభ్రమగువాయువును పూరించి 2 కటి రెండు నిమిషములు కుంభించి మెల్లగా రేచించుట యభ్యాస మైన యెడల దేహరోగ్యము బాగుగా నుండును. ఆయాసము కలుగుకలకు ఆభ్యాసము చేయగూడదు. ఒక వేళ కుంభించుట ప్రారంభించిన అ: నిమిషమునకే ఆయాసము కలిగిన యెడల తుంభకకాలమును తగ్గించవచ్చును. ప్రాణాయామ భ్యాసమునకు మేళుద్ధముగు వాయువనసరము అతలశుద్ధమగువాయువు వలన ప్రాణాయామ ఫలము గలుగక పోవుటయేగాక ఆవారోగ్యము గూడ తటస్థించును.

లేనీరు, కాఫీ

వనిపాటలందు ప్రాచీన క్షత్రుల బోగొట్టు పానకములు కానాటికి కృద్ధియగుచున్నవి. వనలం దుర్భాసము గలిగించు గుణముట్లుండగా వీనియం దేద్యుణములున్నవో యనేకులకుఁ జెలియదు. వీనినే కొందఱు బలకర్తకము అని పసిపిల్లలకుగూడ నిచ్చుచున్నారు. ప్రజలు తమ ఆరోగ్యస్థితిని తామెక్కువగా జామకొనుచుండురు గాన ఇట్టి పానకములం దెట్టి గుణములు గలవో వారు తెలిసికొనుట ముఖ్యము.

వనియం దుర్భాసము కలిగించు పానకముగా మను జుడు ఒక వనిచేయుటకు సాగులుమాలియో లేక ఇవ్వవడ కయో యున్నప్పు డీపానకము కానితే అపనిన చేయించును. వనలం దిట్టి యుర్భాసమును గొలుపుటకు కొందఱు జనులు మద్యపానము (అల్కహోలు) మున్నగు మత్తుపదార్థములనుగూడ వాడెదరు. మద్యపానముయొక్క దుర్గుణముల నెఱిగినవారు దానినివదలి ఇప్పుడు కాఫీ, లేనీరులను దాగినుచున్నారు. వీరి యందును దుర్గుణము లనేకములు గలవని వారికిఁ జెలియదు.

ఏమియు తోచవచ్చునుగాని, ఒకవనియందు నిరుర్భాసము కలుగునప్పుడుగాని, ఒడలెయిండు ఒడలెయిండున్నప్పుడుగాని ఈపానకములు కొంతకాలమునకును నూతనక క్షిరగలిగించి బలవలయును సాగులుమాలిక పోగొట్టునని జనులందును. కనుక ఈ పానకములు ఆహారవదార్థములుగా నుండదగిన. వనియు కలమునకృద్ధిచేయు గుణముగలవని నాన మున్నుడును వీనియందు పాలున్నవని జనలట్లు నమ్ముచున్నారు; గాని నిజముగావీని యందు బలవర్తకగుణము లేనేలేదని చెప్పవచ్చును. ఒక్కరినము ప్రాణమునిలక టెట్టుకొనుటకు సుమారు 500 క్షిన్నలట్టితా గవలెను. ఇట్టిపానకములను ఆహారవదార్థములుగా ఎన్నడును వాడుకొనఁదగదు మీదుమిక్కిలి ఎన్నడును బిడ్డలకేయగూడదు. అనిమిషమునకు కొంచెము చురుకుదనమిచ్చుటకష్టమే వీనియం దింకేగుణములేక.

లేనీర, కాఫీనీరు త్రాగుటయెక్కువయైన ద:గా మన దేశీయులయందు కార్యవరస్యమును, మూకుదనమును, ఉత్సాహమును తగ్గుచున్నవనట. మనుష్యులందుండగలనీర ఈమానుష గుణములు తగ్గుచున్నవే ఇట్టిపానకములు త్రాగుటకకకాళము కలుగును. మరుకుదనము చాలనివారి కీపానకములే యగత్యము కాదు. బండినిలాగు ఎద్దుఒకవోట ముకుకుదనము చాలకనిలిచి పోయినయెడల కొరడాతో నొక దెబ్బ వేసినచాలును. ఎప్పుడు లేనిక క్షి దానికప్పుడు గలిగి పగు గెట్టుటకారంభించును. కొరడా దెబ్బపానకముకలె తీయగానుండి నూరినోత్సాహముగలిగించు నదికాదు. మూకుదనము తగ్గుటయినగా ఉన్నక క్షిని వేటొక ముఖ్యకార్యమునకు నిలువయుండుట. దెబ్బతిగులకనే ఈచు రుకువలన ఆక క్షి యొక్క మూడుగా పారలినచ్చిఎద్దుకుపగు గెత్తిం చును ఎద్దుకుగలజీవక క్షియంతయు పగు గెట్టుటకే వినియోగింప బడగూడదు. మనుషు దేహయొక్కమును, నినిధాంగములు సక్రమముగావని దేయటకు కొంతక క్షి నిలువ యుంచవలెను. ముకుకుదనమును గలిగించి, నూతనక క్షిని బలవంతముగా బయలు పఱచినయెడల దేహమునగల వివిధాంతరంగముల కొకటకు నిలు వ యుం చి న క్షి అ క్ర మ ము గా వి ని యో గింప బడుటచే దేహ ముం త్ర బ ల ము న కుం గొంత బాపము సంభవించి రోగముల క వ కా శ ము గలుగును.

THE GREAT WAR.

British Advance Pushed: Enemy Driven.

RUSSIAN THRUST: A TOWN CAPTURED.

Reported Naval Engagement in Baltic.

DARDANELLES AND MESOPOTAMIA OPERATIONS: SECRET COMMISSION OF ENQUIRY.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Important Statement by Premier. Discussion Deprecated.

LONDON, July 21.

The House of Commons was crowded to-day in expectancy of a possibly critical debate on Sir Edward Carson's motion that a Select Committee be appointed to enquire into the conduct of operations in the Dardanelles and Mesopotamia.

Mr. Asquith emphasised that Naval, Military, and Diplomatic advisers strongly protested against the publication of papers, but the Government recognised that public anxiety existed and therefore did not complain of Sir Edward Carson's motion. But in view of the criticalness of the present military operations, also the prospects in that connection, the Government very much deprecated the debate, which would give the outside world the impression that we were internally divided. The Government hoped and believed in regard to Mesopotamia in particular that ample provision was being made for the requirement of troops and for a campaign. The Government did not desire to conceal past shortcomings nor to shield whoever was directly responsible. He reminded the House of the complexity and length of the Crimea enquiry, and said that similar difficulties would face Sir Edward Carson's proposed enquiries. He believed that the Government's proposal would meet the situation better.

Mr. Aubrey Herbert here interposed: "Will the men responsible for operations in Mesopotamia keep their positions during the enquiry?" Mr. Asquith replied that we must not condemn unheard. Wherever there was a "prima facie" case of incapacity, the Government did not hesitate to act. We had done so in more than one instance.

Sir Edward Carson said that after Mr. Asquith's statement it would be futile to proceed with the debate.

Dardanelles and Mesopotamia. A SECRET COMMISSION OF ENQUIRY. Compulsory Powers to Obtain Evidence.

LONDON, July 21.

In the House of Commons to-day Mr. Asquith announced that secret inquiries would be held regarding the Dardanelles and Mesopotamia. They would not be made by Select Committees but both Houses would be represented and also Australia. Mr. Asquith added that the proposed names and the terms of reference of inquiry would be submitted to the House and a Bill would be introduced providing for compulsory powers for securing evidence which might otherwise not be available.

Mr. Lloyd George's Announcement.

Later in the evening Mr. Lloyd George announced that the Bill embodying the Government's proposals regarding inquiries about Mesopotamia and the Dardanelles would be introduced on Monday. Inquiries would be of a searching nature.

The Mesopotamian Prisoners. Whereabouts Unknown.

Mr. Forster said that, in spite of the efforts of the American Ambassador in Constantinople, the whereabouts of the majority of the Mesopotamian prisoners was unknown.

Anglo-Persian Oil Company. Satisfactory Fuel Supply.

LONDON, July 21.

In the House of Commons to-day Mr. McKenna said that a million sterling had been paid to the Anglo-Persian Oil Company out of two millions authorised by the House of Commons. The Admiralty was satisfied that, in spite of difficulties, good progress had been made and a large quantity of oil fuel had been supplied to the Navy. Nothing had occurred to impair the confidence in the productivity of the field.

The Consolidation Bill. Indian Chambers' Objections.

LONDON, July 21.

Mr. C. C. McLeod to-day detailed the Indian Chambers' objections to the Government of India amendment Bill to the Joint Committee which is considering the measure.

The Drink Question. An Appeal For Total Prohibition.

LONDON, July 21.

A memorial from "Strength of Britain Movement," which is not connected with the Temperance movement, appeals to the Government for total prohibition for the period of war, urging the Government in this way to raise new fire and resolution in the people, quoting the example of France and Russia. There are many distinguished signatories to the memorial, including Sir William Crookes, Sir Ronald Ross, Sir George Frampton, Sir Harry Johnson, Mr. H. G. Wells and Mr. John Macfield.

3 Steamers Sunk.

LONDON, July 21.

The British steamers 'Grangemoor' and 'Karma' have been sunk in the Mediterranean. The crews were saved. The British steamer 'Yser' has been sunk.

Silver Report.

LONDON, July 21.

Montague's silver report says activity in the Indian Bazaars caused recovery but China sales led to a renewed fall. Rise in price of money in London unsettled China Exchange so the possibility of adverse influence from China exists. Owing to the departure of the Americans many Mexican silver mines have been shut down.

France.

Further British Advance.

Continued Heavy Fighting in Longueval and Delville.

LONDON, July 21.

General Sir Douglas Haig reported last night:—North of the Bazentin-Longueval line we advanced for about a thousand yards, despite stubborn opposition. Heavy fighting continues on the northern outskirts of the Longueval village and in Delville wood. The situation on the remainder of the main battle front is unchanged.

Successful Work of Aeroplanes.

Our aeroplanes yesterday dropped many tons of explosives by day and night very successfully on railway centres, aerodromes and other important points. An enemy aeroplane was destroyed and several others were forced to descend. Four of our machines since July 16th have failed to return.

FURTHER BRITISH GAINS.

German Losses.

Important British Raids.

LONDON, July 20.

A communique from General Sir Douglas Haig this afternoon says:—A little more ground has been gained at Longueval and Delville wood. North of Longueval-Bazentin our line has been pushed forward. East of Leipzig redoubt substantial advance has been made by bombing parties. Elsewhere in the main battle area there has been chiefly artillery firing without alterations in positions.

The diary of a German commanding officer shows that on July 1st the Sixth Bavarian Reserve regiment lost three thousand men out of a total of 3,500. Another document shows that another battalion of Bavarians lost 980 out of 1,100, while two others lost more than half their effectives.

Yesterday evening, south of Armentieres we carried out important raids on a front of two miles, in which Australians took part. 140 prisoners were captured.

British Advance Pushed.

The British communique says:—North of Bazentin Longueval line the British advance pushed as far as Fourneaux Wood and we drove the enemy out of the wood. The enemy counter-attacked at night after intense bombardment with gas shells and succeeded in entering the north part of the wood, but failed to dislodge us from the south. The battle continues without intermission between the Leipzig redoubt on the west and Delville Wood on the east.

Trenches and Prisoners Captured.

LONDON, July 21.

PARIS.—This afternoon's communique says:—We carried enemy trenches between Hardecourt Hill and the Somme and extended our line eastward of Hardecourt for a considerable distance along the narrow gauge railway running from Combles to Clerly. We have hitherto taken 400 prisoners here. We have captured the whole of the enemy first line trenches between Barluex and Soyecourt. We progressed west of Thiaumont and carried a strong enemy work south of Fleury, taking 150 prisoners. A German aeroplane has been felled on the Somme and another at Verdun.

LONDON, July 21.

Last night's Communique said:—North of Somme we have been consolidating positions won in the morning. South of Somme we extended our front and an attack in the afternoon gained the whole first German position from Estrees to Vermand and Oivillers Hill. During fighting to-day we captured on both banks of the river 2900 prisoners, 3 guns, 30 machineguns and much material. We continued to progress by bombing west of Thiaumont a work on the right of the Meuse and took 300 prisoners in the morning in Fleury Sector. The French Air squadrons were very active on Wednesday night and bombed stations at Thionville, Montmedy, Briulles and Roisel and Military establishments at Lonach northeast of Bale.

Enemy Attacks Caught by Machine Gun Fire.

LONDON, July 21.

PARIS:—The Communique reports that at dusk enemy counter-attacked our new positions south of Soyecourt

TELEGRAMS.

battalion. The leading assault was caught by our barrage machine-gun fire and driven back in disorder with very heavy losses. The night was quiet on the Somme. There was great reciprocal artillery fire at Chattancourt and Fleury. Our air squadrons bombed several important points on enemy front including railway stations. An enemy aeroplane again bombarded the open towns of Baccarat and Luneville which is regarded as justifying reprisals.

Fresh German Divisions Used.

LAHORE, July 21.

LONDON, July 20th.—M. Marcel Hutin says that the Germans have used two fresh divisions for attack on the British.

Russia.

Floods Benefiting Enemy.

LONDON, July 22.

PETROGRAD.—The floods on the Dniester are benefiting the enemy by liberating troops to reinforce the Kovel, Vladimir-Volynsk, Bukovina and Transylvania fronts where more heavy fighting is consequently expected.

Military operations on the Dniester will probably be impracticable for a month.

An Ex Town Councillor of Vladimir-Volynsk who escaped says that the Austrians have deported to Austria or forced to labour on the defences all able-bodied males. The remaining inhabitants are starving. The cheapest black bread is a rouble a pound. There is no meat and cats and dogs have long since been devoured. Typhoid is prevalent.

REPORTED NAVAL BATTLE.

In the Baltic.

LONDON, July 21.

COPENHAGEN.—It is believed that a naval battle occurred on Wednesday night in the Baltic. Cannonading was heard throughout the night. It disappeared southwards, indicating that the Russians were driving the Germans back.

Violent Artillery Duels.

LONDON, July 21.

PETROGRAD.—A communique reports violent artillery duels on the Dvina and Vichynia front.

Operations in Caucasus.

Successful Russian Offensive.

LONDON, July 21.

PETROGRAD.—A communique says: In the Caucasus successful offensive on the right wing continues. Some detachments have advanced over ten miles.

A Town Captured.

LONDON, July 21.

PETROGRAD.—It is officially announced that the Russians have captured the town of Gumishkanch 40 miles north-west of Baidart.

Germany.

German Generals Suspended.

LAHORE, July 21.

LONDON, July 20th.—A Swiss wireless message states that Generals Brochhaus and Von Zuzewitz on the western front have been suspended and have retired.

State of Siege in Leipzig.

LAHORE, July 21.

LONDON, July 20th.—A telegram from Zurich received in Paris says that a state of siege has been proclaimed in Leipzig. Food shops had been plundered in Charlottenburg.

United States.

American Traders on the Black List.

State Department's Request.

LONDON, July 21.

WASHINGTON.—The State Department has informally requested the British Embassy for information regarding the application of Enemy Trading Act to American firms and corporations. The request is due to the publication of a list of 100 firms and individuals in the United States with whom British subjects are advised not to trade.

Mysore.

The Flag Fete.

BOWRINGPET, July 21.

The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, C. S. I., British Resident in Mysore, this evening opened the Flag Fete at Bowringpet, held in aid of various war funds. There was a large and distinguished gathering of ladies and gentlemen present, including Sir Leslie and Lady Miller, General Crocker, Major Fucker and many others. In requesting the Resident to open the fete Mr. F. C. Stipp, President of the Committee of the Fete, gave an account of the fete held last year and said that, in view of the enthusiasm of local citizens, it was decided to have the fete open for two days.

The Resident congratulated the citizens of Bangalore on their loyalty, patriotism and generosity, and wished the show success.

Lady Miller, in response to the request of the Resident, unfurled the flag and the show was declared open. There were interesting side-shows for the entertainment of all. Territorial regiments stationed in the neighbourhood have helped to make the show a success by supplying bands, and the Sussex Regiment Concert Party in giving concerts on these days.

The total approximate gross earnings of State and Guaranteed Railways from 1st April to 31st July 1916, are more by Rs. 89,45,491 than the figures for the corresponding period of 1915-16.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 21. The following telegram, dated the 17th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

British Front.

Persistent inclemency of weather again impeded operations on the British front. Nevertheless, the British again succeeded in extending their gains, debouching on a front of 1,000 yards to north of Ovillers and driving the enemy from several strongly defended points. On the evening of the 18th, after bombardment with tear and gas shells, the Germans commenced their attack against the positions near Longueval and Delville Wood.

The French Position.

The Germans also, on the night of the 17th, made repeated fruitless assaults, against the French position, La Maisonnette, and suffered heavy losses. They succeeded in gaining a footing in the eastern part of the village of Biaches, but were dislodged on the 18th.

Only isolated engagements on both sides of the Meuse are reported from the Verdun front.

The Russian Advance.

The recent Russian success south of Lutsk enabled the Russians to clear the enemy entirely from the north bank of the lower Lipa and drive him back to the other side. Judging from the large amount of war material captured, the enemy withdrew in great disorder. The Russians now threaten communications between Kovel and Lemberg. The Russian cavalry is also working along the Carpathians towards the rear of the Austrian extreme right.

The Italian Front.

Artillery duel attacks and counter-attacks take place on the Italian front without substantial change in position, but the Italian infantry have resumed their advance on the northern slopes of Mount Passubio, ten miles south-east of Rovereto.

Turkey.

The Russian offensive on the right wing dislodged the Turks from strongly organised positions.

British Advance in East Africa.

General Smuts reports that the British occupied Tuzana on the southern shore of Lake Victoria, the enemy evacuating the town after slight resistance, and the majority of Germans fleeing southwards in a steamship, pursued by the British lake vessels.

Plague.

SIMLA, July 21.

The mortality from plague in India during the week ending the 15th July, was 1180 seizures resulting in 838 deaths. The provincial figures showed that there were 125 deaths in Bombay Presidency, 78 in Madras, 1 in Bengal, 8 in Behar and Orissa, 9 in the United Provinces, 174 in Burma, 3 in Central Provinces, 119 in Mysore State and 121 in Hyderabad State. No case was reported from the Punjab.

Additional Members of the Imperial Council Appointed.

SIMLA, July 21.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India"—Legislative Department:—
Messrs. Kesteven and Sharp, Sir William Maxwell, Sir Percy Lukie, Messrs. Wood and Low, Sir Robert Gillan, Messrs. Grant, Fell, Muddiman, Gamble, Howard, Hignell and Major General Thingley are appointed additional Members of the Imperial Legislative Council.

Calcutta.

The Gold Nuggets Case.

CALCUTTA, July 21.

Notice has been given of the intention of K. N. Patel and four others who were arrested, on having returned to Calcutta, with a quantity of gold nuggets and sovereigns, by the Police, under the Defence of Realm Act, and kept in custody, to appeal against the decision of Mr. Justice Chaudhuri dismissing their application to be enlarged on bail.

Bombay.

Trade After War.

Bombay Chamber of Commerce's Recommendations. BOMBAY, July 21.

The Bombay Chamber of Commerce has just submitted their recommendations in connection with "trade after war." The Chamber states, that in view of the impossibility of knowing when or how peace will be concluded, it is desirable, as a temporary precaution, that the Empire should forthwith decide that for a period of not less than six months after the termination of hostilities an absolute interregnum should be established, during which time no enemy subject, including enemy subjects now interned, should, except for purposes of State and under special license, be allowed to enter or remain in any part of British Empire, and no enemy shipping whatsoever should be allowed to enter British ports.

Some sixteen measures have been suggested to the Empire as a whole, including preferential treatment, abolition of double income-tax, prevention of the dumping of enemy goods, Ministry of Commerce, stricter naturalisation laws, registration of aliens and protection of industries now started to compete with trade, hitherto in enemy hands. The measures suggested in connection particularly with India are:

(1) That foreign firms and ships trading in India should be compelled to contribute to the funds of the British Empire under whose protection they trade, and that the only effective method of doing so is to levy a tax on the turnover in lieu of Indian income-tax.

(2) That any enemy subject entering India

TELEGRAMS.

be registered, and that no enemy subject be allowed to reside in India for purposes of trade, and adequate measures will be devised to prevent any disguise of ownership or nationality any enemy subjects who have become naturalized within 20 years before the outbreak of the war to be permanently prohibited from sharing in or, holding, directly or indirectly, prospecting licences, mining lease or any other industrial or commercial concessions within the limits of the Indian Empire.

(3) The necessity for stricter naturalization laws in India in future, and also the possibilities of denaturalization.

(4) Disqualification of all but British-born subjects from service upon Municipalities, Port Trusts and other similar bodies.

(5) Protection for threatened or nascent Indian Industries by the imposition of wider import duties and export duties on Indian raw materials.

(6) Abolition of excise duties on cloth.

(7) Necessity for import of machinery free of duty.

(8) Extension of Government support to new industries in India.

(9) Re-adjustment of railway rates, where necessary, to assist existing and new industries.

(10) Extension of railway facilities in India.

(11) Improvement of cotton cultivation.

(12) All Government departments, State railways, port trusts, municipalities and other similar public bodies, as far as possible, confine their purchases to British goods from British firms.

(13) Wherever foreign or enemy Governments attempt to stimulate their industries by subsidies or preferences, effective countervailing duties to be imposed.

(14) Wherever and whenever it may be permissible for enemy subjects to employ agents in India, such agents to be British subjects only, and all such appointments to be strictly under Government license.

Sad Drowning Fatality at Bombay.

BOMBAY, July 21.

A sad drowning fatality at sea took place yesterday evening, the victim being Edward Martin, a Gunner in R. G. A. He was found to be of unsound mind and detained in the station hospital, Colaba, and yesterday he ran out of hospital, jumped into the sea and was drowned. At the Coroner's inquest held to-day the Jurors, while returning a verdict of death from drowning, added that sufficient precautions were not taken for the security of the patient.

Death of a Parsi Merchant.

BOMBAY, July 21.

Death occurred at his residence at Mahalaxmi, to-day, of Mr. Naoroji J. Gamedia, a Parsi millowner. The deceased was a well-known figure in commercial circles in Bombay and was a director of many joint stock concerns. He was also a trustee of the Bombay Port Trust.

Bombay Share Market.

BOMBAY, July 21.

The market in cotton mill and other shares kept very firm and rates advanced but slightly closed off at the close. Standards advanced to Rs. 1,370, but closed at Rs. 1,367½. Swadeshis declined to Rs. 1,755. Central advanced to Rs. 2,307½. Madhowsis advanced to Rs. 1,515 and Currimbhoyis to Rs. 261½. Crescents advanced to Rs. 138½ but closed at Rs. 136½. Davids were neglected at Rs. 470. Fazulbhoyis advanced to Rs. 525. Indore Malwas advanced to Rs. 316½ and Indian bleaching to Rs. 171¼. In Bank shares the Bank of Bombay was steady at Rs. 1527½ and the Bank of India quiet at Rs. 72. Bombay Burmahs were steady at Rs. 92½. Tata Iron and Steel were firm ordinary at Rs. 171¼ and deferred at Rs. 750. Tramways were quiet (ex-div) at Rs. 261¼. 2½ per cent Government paper was neglected at Rs. 76 and small pieces at Rs. 76½ for buyers in big lots.

Burma.

Meeting of Stock-Breeding Committee.

RANGOON, July 21.

The first meeting of members of the Stock-breeding Committee appointed by the Lieutenant-Governor, was held to-day at the Secretariat with Mr. G. E. English, Registrar of Co-operative Societies, Burma, in the chair. Four sub-committees were appointed to deal with (1) horses, (2) cattle, (3) pigs and (4) sheep and goats. The meeting discussed the general basis upon which enquiries were to proceed so as to facilitate speedy report. Effort is to be made to obtain the advice of the Hon'ble Sir Horace Plunkett while he is in India in connection with the Industries Commission. One of the points to be dealt with by the Committee will be the necessity of stopping promiscuous breeding.

Punjab.

Juvenile Smoking.

A Bill in Legislative Council.

LAHORE, July 21.

The Juvenile Smoking Bill, introduced in the Punjab Council by Sardar Gaijan Singh, which penalises smoking by juveniles, has been now circulated for the opinion of public bodies and men and has been eliciting both favourable and unfavourable opinion. The Wachawalo Arya Samaj, of 7 Rukul Sections, has expressed in favour of the measure, while the executive committee of the new Punjab Muslim League advises the measure to be dropped in view of possible abuse of the purpose of the Bill.

Two Nominated Members.

To The Punjab Council.

LAHORE, July 21.

Sardar Bahadur Risaldar Major Pratap Singh of Lyallpur and Khan Bahadur Yusuf Shah of Amritsar, have been nominated as Members of the Punjab Legislative Council vice the Hon'ble Sardar Sunder Singh Majithia and Nawab Zulfikar Ali Khan, who vacate their seats on being elected and nominated to the Imperial Legislative Council.

TELEGRAMS.

Sind.

Interesting Point of Agrarian Law.

Protection Under Encumbered Estates Act.

KARACHI, July 21.

An interesting point of agrarian law has just been decided by the Commissioner in Sind. A Zemindar, being pressed by his creditors, applied to be admitted to the benefits of the Sind Encumbered Estates Act. Under this Act the law courts are excluded from jurisdiction, and the encumbered estate passed into the hands of an official manager and an equitable arrangement is made with the creditors, the principle object being to maintain the Zemindar and to maintain his estate. In this case, however, the creditors put in an opposing petition on the ground that the debtor, though genuinely a zemindar, was also a trader and a gambler, and that his present pecuniary embarrassments had been brought about not by agricultural misfortunes, but by speculative trading and by gambling in grain. The Commissioner in Sind has declined to allow the Zemindar to obtain protection under the Sind Encumbered Estates Act.

South India.

A Case of Murder.

CALICUT, July 21.

A case of murder is reported from Manjeri the victim being a Moplah, Patikkattiri Amshem, Ernad Tq. The victim had been cited as an important witness by the plaintiff in a civil suit to be heard by the District Munsiff of Manjeri on the 15th instant, while the accused was the defendant in the suit. It is alleged that while the victim was on his way to the Court, the accused waylaid and stabbed him to death and threw the body into a neighbouring quarry. As the deceased did not return to his house even the next day, his relatives made anxious enquiries about him with the result that his corpse was found in the quarry. The matter was reported to the police, who removed the body to the Manjeri hospital where a post-mortem examination took place. The accused has been arrested, and the case is now under investigation.

A Riot Between Moslems and Hindus.

A Temple Defiled.

CALICUT, July 21.

For some week past, feeling between certain sections of Hindus and Moslems in Panangad Amshom, Ponnani Tq., had been strained, owing to the action of a few misguided individuals on both sides, who took to discussing the respective powers of their deities. Apparently it is this discussion, which culminated in a riot a few days ago, in the course of which several Hindus received bodily injuries, besides which the local Valiaparamba Temple appears to have been entered and defiled. The Police are investigating and it will suffice to say that the matter is of no more than purely local consequence.

Coonor Municipal Council.

COONOR, July 21.

It is understood that in connection with the recent orders of the Government the Divisional Officer is standing for election as Chairman. Two other candidates, Messrs. Parsons, recently of the Government Secretariat and Sanitary Board, and Sundara Rao, retired Deputy Collector, have also been nominated. It is presumed that the Divisional Officer will now withdraw from the contest in view of the expressions in the Government order on the subject.

BRIEF TELEGRAM.

A special Bench of the Calcutta High Court, consisting of the Chief Justice and five other Judges will sit on Wednesday to hear an application by Miss Regina Guha for permission to be enrolled as pleader.

There is a proposal to form a Subordinate Medical Service for women in the Madras Presidency. The draft scheme prepared by the Surgeon General in connection with it has been submitted to the Municipal Councils and Local Boards in the Presidency for suggestions and opinions.

From 1st the August the Judicial Department of the Madras Government will be worked quite independently as in the case of Revenue, Municipal and other Secretariat Departments and Mr. C. Ramanuja Achariar is appointed Registrar from that date.

Weather Report.

SIMLA, July 21.

The monsoon remains active and there has been appreciable increase of rainfall in the south of the Peninsula and Rajputana.

Rainfall has been nearly general in Malabar; local in Lower Burma, Assam, the United Provinces, east and north Punjab, east Rajputana, Central India, the Central Provinces, Konkan, Bombay Deccan, Mysore, southeast Madras and north Madras Coast. A few falls also occurred in Bengal, Behar and Gujarat.

The principal amounts are:—Victoria Point and Tavoy 1½ inches, Dhubri and Jalpaiguri 3; Daltonganj, Gaya, Dehra Dun and Mussooree 1; Chakrata 3, Rawalpindi and Udaipur 2; Ajmer 1½; Ahmedabad, Indore, Hoshangabad, Karwar, Travandrum, Salem and Mysore 1; Calicut, Ootacamund and Kodaikanal 1½.

FORECAST:—Increase of rainfall in northeast India and Gujarat.

స్థానికవార్తలు

న్యాయస్థానములు:— ఆగస్టు 1వ తేదీ మంగళవారము "రెవెన్యూ" అను తురకల పండుగ నిజమగుటవలన చెన్నుపురి న్యాయస్థానము లాదివలన ముసి శేయబడును.

ఈగలను దోమలను తరిమివేయు ముందు:— మధుర, రోజు ఏజన్సీ వారికద్ద నుండి ఈగలను తరిమివేయు ముందు నీసా యొకటియును, దోమలను తరిమివేయు ముందు నీసా యొకటియును మా కార్యస్థానమునకు చేరవలె.

దక్షిణ యిండియా బ్రహ్మ సమాజము:— శేషటి ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆంధ్రాప్రదేశ్ సెంట్రల్ 97 ఈ ఉపాసనమునందులో పి. నుబ్బరాజులనాయకుడు గారు దైవప్రార్థనచేసి ఉపన్యాసమును బోధించెదరు.

శ్రీకందస్వామి దేవాలయము:— దేవస్థానధర్మ కర్తవ్యములలో రెండు భాగాలు వచ్చినవి. ఆపదలలో పి. నుబ్బరాజు చెట్టియాగారి కొకటియును, పి. రత్న సభాపతి చెట్టియాగారి కొకటియు నీయవలెను.

నిమ్మజాత్యుద్ధానక సంఘము, మదనాపూరు:— ప్రేమసంఘమువారి సంబంధమున శేషటి ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు వెంకటాచల సందలి ప్రేమసంఘమువారి పగటిపాఠశాలా మండలములో స్వామి బ్రహ్మసూదుగారు, "అదర్శ ప్రాయముగ జీవనము"ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

పచ్చప్ప హైస్కూలు వాఙ్మయసంఘము:— ఈ నెల 24 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము 8 గంటలకు పచ్చప్ప కళాశాలా మండలములో శ్రీ సర్వానంద స్వామిగారు, "బుద్ధి దాని మూలాధార సుపాదన విషయముల" గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎన్. రామానుజాచార్యులు గారు సహాధికర్తవ్యమును వహించెదరు.

పేదపాఠశాలా సంఘము మంగలంబాకము:— ప్రేమసంఘమువారి సందేహ సాంకర్షికసభ శేషటి ఆదివారము మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు మంగలంబాకము సగరపాఠశాలలో సంఘ పాఠశాలా మండలమున జరుగును.

ట్రస్టి కేసు హిందూమత సంఘము:— ప్రేమసంఘమువారి యాజమాన్యముక్తికొంద ట్రస్టి కేసు పెద్దపిల్లిలో 8 నెలలకు గృహముకర్త శేషటి ఆదివారము ఉదయము 7-80 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ మధుసూదన కె. గణేశాశ్రమియ్యగారు భగవద్గీతాపాఠము నిర్వహిస్తారు.

శ్రీ భాగవతోపన్యాసము:— ఉచిత ఆర్యధర్మ ప్రచారన సభవారి యాజమాన్యముక్తికొంద సామాన్యమేట యందలి ప్రాగ్గిసీపు యూనియన్ స్కూలు, ఆంధ్రావలె మదలియగు మండలములో శేషటి ఆదివారము ఉదయము 7-80 గంటలకు శ్రీ పద్మావతి స్వామి పండితులవారు శ్రీ భాగవతోపన్యాసము చేపెదరు. (సవనస్కంధమునందు 11 వ అధ్యాయము.)

బాదగాంధ్రు:— 21 వ తేదీ నాటిరాత్రి ట్రస్టి కేసు నందలి తిరుతిళ్ళంబోపేటకోడ్లకర్త శేషటి ఆదివారము లోనెన్ గారొక బాదపుగాని కొంతమంది బాదగాంధ్రులకు కట్టుకొనెను. ఈ 17-20 లవలకు కట్టుబడిన. మొదటిదాదానికి ఈ 85 అను తక్కినవారలకు ఈ 100 చొప్పునకు జరిమానా విధించబడినది.

కుత్తివాడు కనబడకుండుట:— ఆర్. వి కృష్ణ స్వామి అయ్యగారి కుమారుడు ఆర్. ఎస్. అభిరామన్ అను 14 ఏండ్ల కుత్తివాడు గోబ్బియలు హైస్కూలుగా జరుపుచుండెను. ఆ కుత్తివాడు జూలై 10వ తేదీన మరల పాఠశాల కంపెనీయకు వాటినుండియు గొప్పించుటలేదు. పాఠశాల యం దడుగగా ఆ క్లాసు పరీక్షపోయిన 20 నిద్యాయలలో ఎక జోకడని తెలిసినది. తండ్రి కుమారుని వెదురుతున్నామన్నాడు.

నీలగిరివార్తలు:— నీలగిరి పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు మేనేజరు పదవికి రాజీనామా నిచ్చి తనకుని జెప్పగా నత డిల్యుటేయ కుదుటజూచి వాని నుద్యోగమునుండి తొలగించిరి. అనేక సంఘాధ్యక్షుల సంతోషమునకు పాత్రుడై యీ మేనేజరు 25 ఏండ్లకుండి సంఘమున బనిచేయుచుండెను.

చెన్నుపురి విశ్వవిద్యాలయము.

నిన్నటి దినచర్య.

చెన్నుపురి సెనేటుసభ నిన్నటి సాయంత్రమున సమావేశమయ్యెను సర్ పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యగారు అగ్రాసమాధిపత్యులుగా వహించిరి. సభయంతయు సిద్ధముగా నున్నదని తెలుప బడిన పిమ్మట "స్వామి కాశ్యపాచార్యుల" గూర్చి ఎ. నుబ్బరాజు అయ్యగారు గారికించి తీర్మానము నువహించిరి.

స్వామికాశ్యపాచార్యులందు కొంచెము మార్పుల గలగజేసి ప్రస్తుత యన్నటుల యాదు సంవత్సరముల అభ్యాసమున ప్రార్థనలచే రెండు సంవత్సరముల అభ్యాసన గామార్పులు స్వామికాశ్యపాచార్యులవారిగోరుటకు పిలుపుగా లేదాదు నియు, ప్రతి సంవత్సరపు పరీక్షలను సంవత్సరమునకొకమాత్రమునకుగా రెండుమాత్రము పరీక్షించుటకు పిలుపుగా లేదా యుండును, ప్రై రెండు అభిప్రాయాలలో నెట్టిమాత్రము చేయదలచినను నిబంధనా సవరణలుగా జేయవలయుననియు వాదనపొంది ప్రైమావ్యూహ విద్యార్థులకు మిగుల లాభకరముగా నుండుననియు, యాదు సంవత్సరములు కష్టపడి పనిచేయుటకొంతయు పనికివచ్చినది కొంతయు శేష్యులకునుకంటె స్వామి వాది వృత్తి కరవరమగునంతమాత్రమే చదువుకొనుటకు ఉచితమనియు అందులకు రెండు సంవత్సరము చాలుననియు, సంవత్సరమునకు రెండేసిపరీక్షలు పెట్టుటవలన మిగుల లాభము గలుగుననియు ఆ సేకవిధముల కారణ సహితముగా తమ ఉత్సాహవల బలపరచిరి.

రావుబనాద్యుర జి. విజయరాఘవాచార్యులు గారు సమావేశ పాదనములకు బలపరచిరి.

ఇప్పట్లున సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు లేచి "ప్రతిస్వామికాశ్యపాచార్యుల సంవత్సరమునకు రెండు పర్యాయములు చేయుటగా లేదా అభ్యుదయి మార్పుచేసి వానిని గులు ప్రతిస్వామికాశ్యపాచార్యుల సంవత్సరమునకు రెండు పర్యాయములు చేయవలయుననియు, దానినిగూర్చి సిండికేటు వారిని ఇట్లు ఏర్పాటులను తయారుచేసి అక్టోబరునందలి సెనేటుసభ కందజేయ గోరవలయుననియు మార్పు కొందించవలయు ననిరి.

ఆర్. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు దానిని బలపరచిరి. నుబ్బరాజు అయ్యగారు దాని కంగీకరించిరి. జి. వి. సతేశును గారు గూడ బలపరచిరి.

మొదట నోకపర్యాయము మూడేండ్ల అభ్యాసమున సమృద్ధిచెసి సెనేటువారి రివ్యూడాసమృద్ధిచెసి మరలుకొనుటకు తగిన కారణములులేవు గనుక అక్టోబరునందలి తీర్మానమును మార్పుచేయ వలసినదని ఎఫ్. ఎస్. దేవిను గారు చెప్పిరి.

మార్పు సాగుటగా రుండేళ్ల అభ్యాసముచే మంచి దని పలికిరి.

రామస్వామి అయ్యగారి మార్పులో మొదటిభాగమునకు జి. హెచ్. సోమగారు సమృద్ధిచెసిరి.

స్వామిమూర్తి కె. శ్రీనివాస అయ్యగారు మొదట తాము మూడేండ్ల అభ్యాసమున తిరపుర మట్లాడినను కాస్తోచకాఖియ రెండేండ్ల అభ్యాసన కష్టపడిన తాముగూడ సమృద్ధిచెనుట కభ్యుత్సాహు లేదనిరి.

కె. రామానుజాచార్యులు గారు ప్రై తీర్మానమును బలపరచిరి.

సంవత్సరమునకు రెండు పర్యాయముల పరీక్ష పెట్టిన సెంత అధిక వ్యయమునకు ప్రై గా రడిగిరి.

ఖర్చుసంగతి కాదు లాభము తగ్గి పోవునని ప్రై మార్పులకు గారు చెప్పిరి.

జేను ఏలకు గారి సంగతి మరొకసారి చర్చించు సుప పాదింప ఎఫ్. ఇ. కొర్టి గారు బలపరచిరి. గా ఉపపాదనము ఎక్కువనుంచి కష్టము లేందునకు కద్దుకునబడెను.

రామస్వామి అయ్యగారు తీర్మానముల ప్రత్యేకముగా పిలువేసి మార్కులని ప్రై మార్పులగుగా రు చెప్పిరి.

ఈ ఉపయోజన వి. రామేశును గారి నాటగు సవరణలను, నాయకు గారుకూడించ సవి రద్దు చేయవలెనని చెప్పిరి.

ప్రజల యసమృద్ధికి బాధిస్తాయని కాఖియ రెండు కష్టపడవచ్చునని మెర్ ఫె యును గారు చెప్పిరి.

అప్పుడు ఆర్థములేదని గారు ప్రార్థనచేసి వామాటము పరిచానెంచి కొలకలము క్రిందకు నే రెండేండ్ల అభ్యాసమును మూడేండ్లకు మార్పుచేయును ఇప్పుడు మరలదానిని రద్దుచేచి

రెండేండ్లకే మార్పులనివదలయు తొలకమువారిని గోరిన నారు తన్ను జెట్టివారిగా నెంచెదననియు, అట్టిమాత్రమునకిది సమయము గాదనియు తెల్పిరి.

డాక్టరు స్వామికాశ్యపాచార్యులు గారు గూడ సవరణలకు వ్యతిరేకాభి ప్రాయము వహించిరి.

అజిజుద్దీను సాయలు, ఎల్. ఎ. గోవిందరాఘయ్యులు గారు సవరణల బలపరచిరి.

"మూడేండ్ల అభ్యాసము రెండేండ్లకు మార్పుచేయుగా స్వామికాశ్యపాచార్యులవారిని గోరవచ్చునా కూడదా అను మొదటి తీర్మానము పట్ల అధికవ్యయచే నంగీకరింపబడెను.

"సంవత్సరమునకు రెండేసి పరీక్షలు పెట్టవచ్చునా కూడదా (సవరణ ప్రకారము) పెట్టవలయును" అను తీర్మానము ఒక పట్ల అధికవ్యయచేత నంగీకరింపబడెను.

సంవత్సరమునకు మూడుసభలు.

"మార్పు జూలై, నవంబరు నెలలలో మొదటి శుక్రవారమునాడు గాని మరుచటిదినముగాని సంవత్సరమునకు మూడేసి పర్యాయములు సాధారణసభ జరగవలెను" అని సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు తీర్మానము నువహించిరి.

కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు బలపరచిరి.

జూలై, నవంబరులకు బదులు సెప్టెంబరు, డిసెంబరు లుంచవలయునని రామేశును గారు సవరించిరి.

రామస్వామి అయ్యగారు సవరణ కిచ్చగించిరి. సతేశును గారు దానిని బలపరచిరి.

మూడు సభ లనవసరమనియు, వ్యయక్రయాసముల అధికమనియు జెప్పించు మెర్ ఫెయ్యలు, పి.లెండ్రె, జి. ఏలనుగారు ప్రతిఘటించిరి.

ఉపపాదనము సవరణ సహితముగా పోయెను.

సిండికేటు సభ.

సిండికేటులోని సభ్యుల సంఖ్య 15 గురకు హెచ్చించవలసినదని సతేశును గారు ఉపపాదించిరి.

ఏలనుగారు 15 గురకు మిగుల అధికగా నుండెననిరి.

పి. వి. శేషు అయ్యగారు సంఖ్యను 12 గురకు తగ్గించగోరిరి. సతేశును గారు రిండుల కిచ్చుకొనిరి. రామేశును గారు బలపరచిరి. మాంటుగారు మదరాసులోనుండువారు మార్కమే సిండికేటులో నుండవలయుననియు ప్రైవారికి సభ్యులస్థాన మిచ్చిన లాభములేదనియు బలికిరి. పి.లెండ్రెగా ఉపపాదనము నకు ప్రతిఘటించిరి. తుదకు తీర్మానము సవరణ సహితముగా ననుమతించబడెను. సభ నేడు 8 గంటలకు మరల జరుగును.

ఒక మాత్ర్య

కల్లికోట, జూలై 21:— ఎన్నడు తాలూకా పటి కత్రి ఆంకిం గాగ్రామకాపురమునకు ఒక మోస్తాను ఒకడు మాత్ర్యచేసెను. ఈ నెల 15వ తేదీన మండే డిప్రీవు యునటు కోర్టులో ముద్దయికి సంబంధించిన ఒక వ్యాజ్యమునందు ఈ మోస్తా యొకసాక్షి. ఇతడు వ్యాజ్య సందర్భమున కొద్దికు పోవుచుండ గా ముద్దయి అతనికి త్రిపోపాడిచి చంపి శరణును ఒక రాళ్ల దిబ్బచాటున పాట చేసెను. మరునాడు కూడ మోస్తా యొంటికిరానందున అతనిబంధువులు వానినిదించియుచుండెడికి. చాలసేపటికి అతనిశరణు రాళ్లదిబ్బచాటున కనబడెను, ఈవిషయము తెంటనే పోలీసువాడికి రిపోర్టుచేయబడినది. పోలీసువారు శరణును ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయి. ప్రైవ్యురీక్ష చేయించిరి ముద్దయి బంధించబడెను. శే ను విచారింప బడుచున్నది.

సబార్డినేటు మెడికలు సర్వీసు.

శ్రీలకు ప్రత్యేకము.

చెన్నుపురిరాజధానియందు సబార్డినేటు మెడికలు సర్వీసు శ్రీలకు ప్రత్యేకముగా చేర్చవలయునని సర్జనులగు గారు కొన్ని చట్టములను, నూత్రములను తయారుచేసి పురపాలక సంఘములకు తోకల్ బోర్డులయకు సూచనల నిమిత్తము వంపిరి.

యుద్ధసహాయక వినోదము.

వారంగిపేటలో మొనూరు రెడ్డిటెంటుగారు శేటి (21-7-16) సాయంత్రము మినివోదమును ప్రారంభించిరి. మిల్లరు ప్రభిష్టగారపుకు బండాపర్వత కదలానట్లుచేసిరి. తొం గురూరిలోని సేనలకు జేరి. వాంకు మేళములన్నియు సవలు వాద్యములను సలిపెను.

జాబులు

I

పంకాయలపాటి వేంకట్రాయకవి.

అయ్యా,

ప్రస్తుతమున పితామహం దీవిజనులలో చేరిన కోలంక గ్రామమున పంకాయలపాటి వేంకట్రాయకవి, పండిత శిష్యా మణి యొందెడివారు. వారు కాలగతికొంది నేటికి సుమారు యుగం దేండ్లయినదట. వారనపర్యటించుటచే తమ్మునిభవమానని చేరదీసిరి. అందువలన వేంకట్రాయకవి తన ఆంధ్ర కాలమున గ్రంథములు జాగ్రత్తయి ముచ్చుకునదియటచే వారి దత్తపుత్రుడును వానిని బహుభాగ్యులతో జూచుచుండిరి. దురదృష్టవశాత్తూ వారిగృహము పగులురావలసిగా కొన్ని గ్రంథములు నశించి మిగిలినవి సగముగ్ని కామలయ్యెను. నిలిచియున్న వానిలో వేదాంతశాస్త్రము, మంత్రశాస్త్రము, తర్కశాస్త్రములకు సంబంధించిన కొన్ని గ్రంథములును, కొన్ని నిఘంటువులును, తెలుగుప్రబంధములును గలవు. అమద్విర తాశ్రయ ప్రకరణంబు కలదుగానెదకగా లభించినవి. ఇంకను వీరిచే వ్రాయబడిన ప్రబంధము లున్నవని యితరుల కలన నిండును. వానినిగూడ చూడదలచితిగాని వారుమాన లేదు. ఇట్లు కవిశిష్యాదులు తాశ్రయ గ్రంథములను రహస్యముగా నుటకలెనన్న వెట్టెలందు వాచియుండుదురు. గ్రంథాశ్రయణశాఖవారు వాగుగా ప్రయత్నించినయెడల నది బ్రతుకునని నాయాశయము.

పెండ్లాల నారాయణమూర్తి.

II

కైకలూరు తాలూకా

ప్రజలు ఇబ్బందులు.

అయ్యా,

కైకలూరు తాలూకాయందలి ప్రతిపంట కాలవయును పూడిపోవుచున్నది. మురుగుకాలము వాడవలెంటు తీర్వబడినను, మురుగునీరుపోవుటచే, పూడిపోవుచు తగినచోటగట్టులేక, నామమాత్రావశ్యత మగుచున్నది. లావల, కొమ్మివేరు, జమ్మిడి, ఆకన్న, ఎడరక, పుల్లక, యనునగు కాలవలును, ఉప్పుచేరులోనికి వడకుండ, కొల్లేరుమొదలు నమిదగ్గిగామి యగు పెద్దయెటివరకును, ఉప్పుయెటివడచటి యొడ్డుదరిని, తిన్నగ దక్షిణముగా, నోకయెరుగుకాలవను తీర్చివించి, దానిలో నురుగుకాలము వడలగున జేయుటకును, కొల్లేరులో నున్న స్వభావనిధిమగు కాలవన్నిటికి గట్టుపోయించుటకును, అందుకును వ్యయమునకు, ఆహారం గ్రామముల ప్రజలు, కరుణగ నైకేంద్రకాలము, తమ సాగుబడిభూమియన, యొక రహస్యకు దూపాయ వంతున పన్ను యిచ్చుకొనుటకు ఆంగీకరించినయెడల, తాలూకా మామగూర్చిని, త్వరలో తొలగించ నయ్యనని, నివారణచేసి ప్లానులు, ఎస్టిమేషనులు, తయారు చేయించి, దొరతనము వారంగీకారముకొరకు, పంపిణీయల వనుచున్నాము. అపనిపూర్తిగ జరిగినవిషయము, 5 ఏండ్ల కాలమున, తన్నిచ్చుకొన్నచో, బాధకరముగా నుండదని, ప్రజలను పోచుచుచున్నాము. పంటకాలవలును, మురుగుకాలవలును,

మంచినితొలికొనవచ్చున పక్షమున, ప్రజల దరిద్రదశతోలంగి దొర తనమువారికి రాబడి అధికమగును. తగిన పనుపాయములు లేక పోవుటచే నెట్టిమొంటువారు, పల్లముక్రిందగ్లానుచేసిన భూములు నైతము, కలిసిండి, వెదలంక మున్నగు గ్రామములలో వేలకొలది యొకరముల విడుదలయైనవి. కల్లపు సాగుబడి కర్తలగు వేలకొలది యొకరముల గయ్యుభూమి కలదు. వై నూచించిన నదుపాయములు చేసినయెడల ఆభూములందు మంచికంటె పండుటకు సందియములేదు. మొరక ప్రదేశములు గరవ నేలలో మామిడి మున్నగు తోటలు పెరుగును. చోడిమున్నగు మొరకవయలుల పండును. తాలూకాయందు వేలకొలది యొకరముల మొరకభూమి కలదు. రయితు నిరసము వలన తోట లభిస్తున్నపొండుటకు వీలులేక, పనికిమాలిన దొంకలతోను, చెట్లుచేమలతోను భూములు పుటిసములై యున్నవి. కాలవలనిధి వాగువడినగాని, గరవనేలలు ఫలవంతములగుట సంభవించదు. కావున దొరతనమువారు, తాలూకా నీటిపారుదల దుస్థితిని, మంపునిధి తగుదుగ విచారించవలయును. ముది నేటిమొదలు, కయిలూరు మీదుగా ఉప్పుచేరువరకు నుమారు పదియెడ్లనుండి ప్రారంభించి మట్టికోడ్లు ఒక్కటి మాత్రము వేయబడి యున్నది. అదియైనను, బండ్లు పోవుటకు వీలులేదు. మరియొక కోడ్లుగాని, ఉత్తరమునండి దక్షిణమునకు, ఒక గ్రామమునుండి మరొక గ్రామము పోవుటకు పూర్వమునలే కాలిబాటలు గాని లేక, కాలువలు వచ్చుటవలన మార్గములుచెడి, రాకపోకలును ప్రజలు దురవస్థల పాలగుచున్నారు. తాలూకాలోగొడ్డు లేవు, పాతకాలవలేవు, తీరాలా ఫీసులులేవు. దాహాదకములేదు. మంచినిటి చెరువులులేవు; నూరులులేవు. కావున ప్రభుత్వోద్యోగులు తాలూకాయందలి ప్రజల యిబ్బందులను పరిశీలించి వానిని తొలగించుటకు పని చేయ ప్రార్థించుట.

తాలూకా రయితులు.

III

ఆంధ్రమున నవలారచన.

అయ్యా,

నవలారచన ఆంధ్రమున పూర్వము బహు అరుదుగ నుండెను. అదననేల కళాపూర్ణుడగు మొకటి దక్క తెలుగున నవల యనునది లేదన వచ్చును. ఇందులకు కారణ మట్టి కృంగార ప్రబంధ రచనాదరణము చిత్ర ప్రబంధ రచనా కాలవ్యతయు నైయున్నది. అట్టి కవులు యిప్పటి కవులవలె మేధా సంపదగాని కల్పనా చాతుర్యము గాని జవాదరణము గాని భాషాసౌందర్యము గాని అసత్యదోషాది విషయములను గాని పాటిచక యున్న వందల కొలది గ నవల లిదివరకే నున ఆంధ్రమున రచించి యున్నారు. ఏకాదశ ముననైన నేమి నున గ్రంథమునామమున కొరవడియున్న యాదిత్రీ ప్రబంధములను చూచి ఏకాదశమునను నీతిబోధ కముగానైనను దైవభక్తి ప్రేమముగానైనను శార్యవైర్యపరిధ ర్మముగానైనను దేశభాషావైర్యముగానైనను చాిత్రాత్మిక మగానైనను దురాచార నివారణ బోధకముగానైనను నదాచార ప్రేమముగానైనను యుండవలెననియు నవలగ్రంథ వ్రాతామతములగు ఆంధ్రసాహిత్యవృద్ధి నవలొందియు నున దేశభాషావైర్యము కందుకూరి వీరేశలింగకవి చిలకమర్తి

స్త్రీజనమునకు ముఖ్యముగభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరని స్త్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్త్రీలకు తప్పని సరి. మెదునకు పనిచెట్టుకారలకును స్త్రీలకును, చిచ్చు బురులేదు. ఉష్ణాధిక్యమున తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలిరించును.

మెనుారు వస్త్రప్రదర్శనమున బంగారుపతకము



బహుమతి బడసినది. దీని సాధాశాస్త్ర విశేషముల బాగుటకు కిదియేచాలు. యొక గ్యారంటీగా పూచీలు, ఇయ్యనేల, కేసెందంటును వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడవచ్చుచో వెంటనే వాడుడు. నిత్యముగ సంకోచమున గలిగింపక గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవజాలరు.

సాచ్యురత:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి ఇది చాలవలెనని. మిక్కిలి చాకగా యిదిచెప్పి దానిని కొనుచు శిష్టమన్నారట. అమాటలచే మోసపోకుట. ఆ నూనె ఎలో నానికి మిక్కిలి లాభము తచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయవచ్చును. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మార్కు చూచి కొనుచు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. 2. పి. రు 0-4-0
3 సీసాలు రు 2-10-0. 4. పి. రు 0-7-0
సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155, శామ్సునగేట్ మార్కెటు, శాంబాయ
మదరాసు ఏజెంట్లు- మెమతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

లక్ష్మీవరసింహకవి మున్నగు మహాకవిభావులు మార్గదర్శకులై తగు నవలలు రచించి ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్దరించుచుండిరి. ఏమి కాలకర్మదోషముననోగాని యీ నవలారచన పూర్తి తము మాదుమిరి ఆంధ్రలోకమును చీకాకు పరచివేయుచున్నది. అందుల ముఖ్యముగ చరిత్రాత్మికపు నవల లని కొన్ని బహుముఖము. తమ గ్రంథకర్తల విజ్ఞానమును వెల్లడించుచున్నవి. చరిత్రాధారము బహుతక్కువగు మన ఆంధ్రమున తామేమి వ్రాసినను తత్వబట్టునా రుండరని తమ కలమునకు స్వేచ్ఛా విహార మొనగి తామును గ్రంథకర్తల మయితిమని కొందఱు నంతసించుచున్నార ఈమధ్య నేన చరిత్రాత్మికములని చెప్పకొను రెండునవలల జనున తటస్థించెను. అందొకదాని యందు విజయనగర రాజ్యమును పాలించిన మహారాజులలో నధికసత్కీర్తిని గాంచినవారును అతికరుణామయులును అత్యుత్తమ ఆనీకాగ్రహారాదానము లాసంగి నజ్జులపాలిట కల్పితమని పేర గాంచినవారును నిగర్వమాదాదానీయు శౌర్య ధైర్యాది వీరగుణ సమర్థులును మానమునై పాణిములను త్యూపాచిముగ నెండ్లి ఇంగ్లీషువారితో వడ్డసాధముయొద్ద యుద్ధముచేసి వీరశ్రవ్యమును పొందిన విజయరామ గజపతి మహారాజుగాని అనూయాశ్రయముగను భీమపురిగను యొకను తను యిచ్చునర్చిరికి ననమానించి తమకల్పనా చాతుర్యమును తమ చరిత్రజ్ఞానమును గ్రంథకర్త వెల్లడించి యుండెను. ఇంకొకనవలయందు, ఏకగోత్రాధ్యక్షమును అక్కచెల్లెండ్లి సంతతి వారునకు పెద్దాపురపు విజయనగరపు రాజులుంబయలుట బావమరదుల వావులు కల్పించి ఆంతటితో తదిది నొందక కొందఱు రాజు కొడుకలగుటకు, విజయనగరపు క్షత్రియములుం బయలుటకు బాంధవ్య ముతికి తమ సంఘ సంస్కరణ జ్ఞానమును చాిత్రిక జ్ఞానమును గ్రంథకర్త వెల్లడించెను. తేకాళి మానులగు కొందఱు గ్రంథమాలాధిపతులు మహాజనులును నిజముగ చాిత్రిక జ్ఞాన లేకయున యిట్టి చరిత్రములను రాబోవు సంతతివారికి యొసంగవచ్చునని తలచిగా చరిత్రాత్మికపు నవలల వ్రాయు పోత్సహించుట. ఇందులకిట్టి గ్రంథ రచనలకు దలకడి నిజముచి చరిత్ర జ్ఞానమొసంగలేక పోవుటయొగాక అసత్య జ్ఞాన మొసంగి చరిత్రముల నజ్ఞానమున ముంచుట భావ్యము. తమకు గ్రంథరచనా మతములనున్న తెలిసీ తెలియనిచరిత్రల పాఠ బోధ లేనిపోని అసత్యపుగాథలు కల్పించక యేదో యొక సామాన్య గ్రంథములను రచించుకొను చుండిన బాగుగ నుండును గదా! ముఖ్యముగ నిట్టి నవలలు బహుముఖములగు కొన్ని గ్రంథముల అధికముయొక్క యపేక్ష కొంత కారణమని చెప్పవచ్చును. తేకాళిమానముగల గ్రంథమాలాధిపతులు రాబోవు సంతతివారికిని యిట్టి జనసామాన్యమునకును యిట్టి నవలలవలన గలుగు పష్టము గలుగించి యావ్యాభివృద్ధిను చరిత్రజ్ఞానములేనవలలకు కవులచే నవలలవాయించక యితరులెవ్వరయిన యిట్టి నవలలు వ్రాసి తమ గ్రంథములకు పంపించిన వానిని ప్రయించకయో లేక దోషములను చక్కపరచి ప్రయ రించుటయో జరిగించని యెడల దేశమునకు తాము చేయదలచిన మేలునకు బహుముఖము చేసినవారగుదురు. గ్రంథమును వెలువరించి చదువరులను మంచి చెడ్డలు విమర్శించి వ్రాయుట నుటవలన లాభముండదు. గ్రంథములలో ప్రకటనార్హముగు వానిని మాత్రము ప్రయించి తమ దేశభాషాసముఖ భాషాభిమానమును జూప పోర్చింతులు.

పూసపాటి బుచ్చి సీతారామచంద్రరాజు.

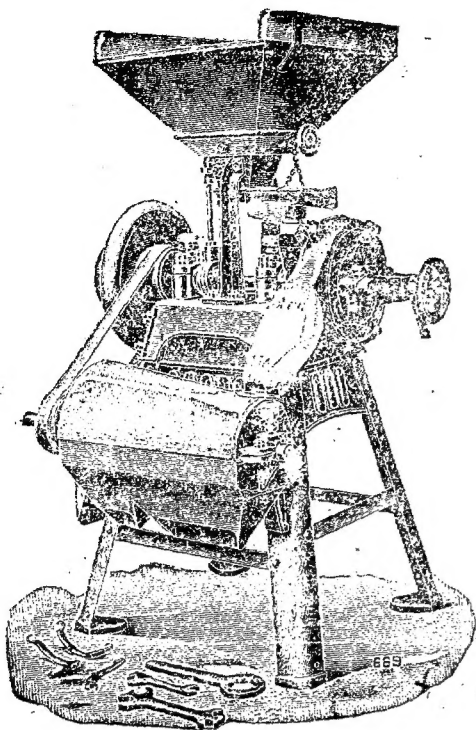
తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివరకును మాయా ద్ద సిద్ధముగానున్నవి. ఇవి పూర్తిసిద్ధి జేరిన పితామహులైన నూర్తల్ ప్రభానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, మాచి నరసింహంతులు వి. యె; యల్. టి. గారి చేతను, పానుగంటి లక్ష్మీవరసింహారావు - రి చేతను రచింపబడినవి. సుతీయ మొదటి మూడు తరగతులకాచక పుస్తకములను దైత్యుడ గారు 1916 వ సం జూలై నెల 6 వ తేదిన పూర్తియెండు జార్జి గెజట్టులో పాతకాలలయం దుచయోగింపవచ్చునని అనుమతి యిచ్చియున్నారు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి నుండరములైన సాదాపడుములును రంగుటములును నున్నవి.

ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ. 0-2-0
" రెండవతరగతి రూ. 0-2-8
" మూడవతరగతి రూ. 0-3-0
" నాలుగవతరగతి రూ. 0-4-0

N.B:—ఎక్కువగాకొను బుక్ షెల్టర్లకు కమిషన్ నియమము. 235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అందుకో, ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు



ఈ మిల్లు 8 గజముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనీగలు, కందులు, వగైరా పప్పులును గోధుమలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక పర్యాయములోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపారముగ బహులాభించును. కొద్ది పెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

రాబిన్ క్రూడ్ కిరస్నాయర్ యింజన (8½ గజముల మొదలు 60 గజముల వరకు) గ్యాసు యింజన, పెంట్లు, ఫ్యాన్లు వంటలు, డాకింగులు, వేలితో చుంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎండుపచ్చికరిగి గ్యాసు యింజను వగైరా లకు పయోగించు బొగ్గుచేయు బట్టి, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్త సామానాలు గూడ మాడ వర్తకము.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,
150 ఇంజనీర్లు, మెషిన్ల మిల్లుస్టోన్ల వర్తకులు,
4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అకలిశుభ్రపు రక్తములను జరించువాడ్యములకు కీటమునంటి మందు. మగపులను, మచ్చలను, గండములను, ండ్లను, సాతెనోవలను అన్ని విధములను గలుగు నర్మకాగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

అనాధుని సావంతుని గల మిచ్చుట నిష్పంశమును, సహజమైనను మృత్యువృత్తిను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసవోషములను, మలబద్ధకమును కాల్షియంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 శోషాలవర్తకులకు 4 బోన్సుల బుడ్డలలో అమృతము.

బొమ్మెలురు: పి. డి. సావంత్. గళక. మననవాడి నం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

496

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈ మురబ్బకు సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞాపరమవారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా మియ్యబడును. అట్లు రిజిస్టర్డు. నిరాకరించినచో శోధములముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసములన్ని వాల్యములలోనే ధాతుసప్తము కలిగినవారికి వృద్ధులకు కోలు బలపీనమై, మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బంధీర్యసంకెన్న లయు ప్రకాశించును చిర కాలము సుఖముగ జీవించును.



ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుసప్తములు, స్వర్ణస్థితి, మూత, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మూత, నీరుచుకకు మూత, బహుమూత్రవాగ్ధి మూత, విశేషబలము కలుగును, రక్తము శుద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, వక్రగమనవిస్మయగును. సాలామిసిరి అనునది బిజ్జాతికము. ఇది కాబూల్, కాంధహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈమందును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అదేకమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బకు సేవించి చుంది బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాకు 15 శోషాలు ఉండవలసిందిగా దానివల్ల వూర్తిగలుగుము కలుగును. 2.8 డబ్బాకు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును. అనుపాన పత్రిక పార్సలతో పంపబడును.

15 తులారు, డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0. తలాలభిర్లు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, నె. శి. అవస్థలోను, బెంగుళూరు సిటీ

Silks!
అద్దెలారా!

Silks!!

Silks!!!

సాగరిక హెచ్చింకొంది ప్రపంచము అందమగువస్తువుల సభిషించుచున్నది. జనులు తమ శరీరసౌందర్యము కు మలయు వస్తువులతోను ప్రయత్నించుచున్నాడు. మనశరీరమునకు అందములెచ్చు వస్తువులన్నిటిలో మనము ధరించు దినులే ప్రఖ్యాతమైనవి. అందుచే జనోపయోగముకొలుగును, మా స్వలాభము కొలుగును, జపాన్, మారత్, బెంగుళూరు మున్నగు స్థలములనుండి మేలైనపట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులలో (నెల్లారంపు, గోంపు, దక్షిణాదంపు, మామిడంపు, దిండికల్ అంచు వగైరా) ఎక్కువసాధ్యము, తిలుచు, తిరుగు, మృదువుగల, ఖండువాలు, చీరలు, పంచలు, కోటులను, తలగుడ్డలు లాగునవియు సేయించుచున్నాము. ఇదివరలో మావద్దపట్టు ఖరీదుచేసిన వారిలో కలుపుకొని మారుచేసిన యోగ్యతావత్తిమలే మేము తయారుచేయి. బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. తిలయబారు ఈక్రింది చిరుసామాను వ్రాయవలెను.

	ఖరీదు	వెడల్పు అంగుళములు	పొడవు గజములు
మారత్ పట్టుఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను	12-0-0	47	8
మారత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను	10-0-0	47	8
జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు	7-8-0	47	8
మారత్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను	11-4-0	27	5
మారత్ పేక తలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను	11-4-0	32	5
జపాన్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు	8-12-0	32	5
జపాన్ పట్టు కోటుగుడ్డ, తెలుపు.	8-0-0	54	1

(469)

10.6-16

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాపురం, గోదావరిజిల్లా.

ఉచితముగ!!

భూతవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొనుటకు పాఠము : — ప్రపంచమునకు దుండు ప్రతి మనుష్యుడును దెలిసి కొని దగిలెను. మూడు మాత్రమే, అవి యెనియో, భూతభవిష్య ద్వర్త మానముల ఫలములే గదా! మీ యొక్క ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, కళిత్రము, సంలాభము మొదలగు వారినిగురించి మీ కుదితముగ వ్రాసిపంపబడును. అందులకు మీరు త్యాగపడి చేయవలసిన శ్రమలను మీజన్మ జాతక మున్నయెడల వారితో పుట్టిక లేదీ మును, నెలయును, సంవత్సరమును, జననకాల ఘడియలకు బంతుకు; అని లేనియెడల ఒక్కసంవత్సరమే చాలుకు; సంవత్సరముగూడ తెలియనియెడల కొంచె మెచ్చుకొన్న పనులనుకు తెలుపును. ఈ వాచుమును ఈ క్షుహస్త తిఖితముగగాని లేక గ్రామితో మాత్రముగాని వ్రాసి పంపుము. ఆపుకు వాచుమును బట్టిము వారివారి గ్రామము బట్టిము గూడ జాతకమును తయారుచేసి బయన వ్రాసిన ఫలములకు వ్రాసి పంపించెదము.

ఇందుకు మాచేజేతుంబడిం (ఫ్రీల్డ్ త్రరమానముగనున్న 220 ఫ్రీల్డ్ త్రరములను ఉపాహరణములకుల క్యోతికగం ధముయొక్క ప్రభువుచ్చును గానో భృగువంహిత, కుకృవాడి మొదలగు గ్రంథములకు బట్టిము, మా యాభిజ్ఞానముబట్టియు వ్రాసిఫలములను వాప్తేజవన 1-12-0 కును

డిటో 258 ఫ్రీల్డ్ త్రరములకు ద్వితీయగుచ్చుమును. మాత్రము కోసవారికి ఫలములయిప్పికారమే 2-4-0కును

డిటో ప్రభుద్వితీయగుచ్చులకు రెండును కోసవారికి ఫలములయిప్పికారమే 2-12-0 కున్న పంపబడును. వాప్తేజి వి. పి. భక్యులు మేమధరించుము: ఈగంధముల యొక్క నిలవమును మేము పంపు జాతకఫలములకు చదివి చూచిన పిమ్మట కౌతికకాస్త్రముయొక్క నిజమును మా సాండిత్యమును మీరు తెలిసికొని ముచ్చలకు ముతించకమాను. వేసనేలు యోగ్యతాప్రతికలు పంపించుండి

వి యమ్. శర్మ అండు బిందర్.

అమలాపురం, గోదావరి జిల్లా

స్వధర్మ ప్రకాశిని

మత విషయక మానవత్రిక

సంవత్సర చందా రూ 2 లు మాత్రమే.

ఈ పత్రిక 8 సంవత్సరములకుండి చుట్ట ప్రకటింక బడుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందు ప్రకటింకబడుచున్న పత్రికలలో మతాచార విషయములను కాస్త్రమవ్యయ రీతి నకు గరించి సవాతనధర్మమును బోధించుచున్న పత్రిక చుట్టకట్టి లేదు. ఈపత్రికకు కొందరు దాతులకు జమీందారులు రాజ పోషకులయి 118 రూపల నిచ్చుచున్నాడు. దానాపు 25 ప్రధానపోషకులున్నాడు. దీయించు ప్రకటింకబడుచున్న "సవాతన ధర్మరీపిక కాస్త్రమవ్యయ రీతి దాతుర్వణ్యము" మున్నగు విషయములకు హిందులందఱు కలిసికలిసికలిసియును.

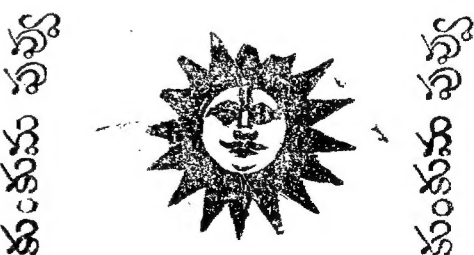
4-6 సంపుటలు మొదలుకొని 7-8 సంపుటలవరకు గల ప్రాతీపంపుటలు ఒక్కొక్కటి రూ 1-8-0 ఇచ్చెదము. 4, 5, 6, 7, సంపుటములు ఒక్కపర్యాయము తీసికొనువారలకు రూ 5 కు ఇచ్చెదము.

రాయలూరు:— మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,

407

గుంటూరు, అని వ్రాసెడి

కుంకుమపువ్వు



స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాగు సూర్యమార్కును గమనింపును. శరస్వాతజ్యేష్ఠ మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(53)

21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

దట్లగారి అస్త్రక

అనేక సంవత్సరములు శ్రమ
చదివిన గొప్ప నాణ్యత. ఇది,
తయిర్ చేయబడినది. నివారణ
చేయుటకు సమర్థమైన మం
దు. దగ్గును, తడితర బాధలను
కుదుర్చు కొనుటకు దీనిని
సురక్షితముగ సేవించవచ్చు
ను. అనేకులు దీనిని వాడుట
యే, దీని సుస్థితిని వెలి
బుచ్చుచున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0.

అతిమూత్ర వ్యాధి

దాని, నివారణ.
ప్రస్తుతము కావలసినది, నిర్ణీత
గుణ త్వము (స్పెసిఫిక్ గ్రావిటీ) తగ్గించి,
అతిమూత్రమునాటి, మూత్రమునుండి
వెడలు తెలుపు పదార్థమును అణచి
వేయు మందు. అంటిగ్లికోసూరియా
చేయుపనినే, ఈ మందును చేయగలదు.
50 సంవత్సరముల నుండి, ఈ మందు
హిందూ దేశమున జయప్రదముగా
నవయోగింపబడు చున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 4-8-0.

జేమ్సు గారి బగ్ కిట్

(నల్ల నం హరి టి)
ఈ మందు నల్లులను నాశన
ముచేయ గలదు. నల్లులు చేగు
బొక్కలలోను, చేరుటకు వీల
యిన కంఠలలోను, ఈ మందు
వేసినయెడల, నల్లులన్నియు
నాశనముకాగలవు. హిందూ
దేశ వాసులకు జేమ్సు
బగ్ కిట్ చాల ఉపయోగ
కారి. ధర బుడ్డి 1-కి
అ. 0-12-0

W. E. SMITH & Co.,
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS

దట్లయు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
మందులవ్యాపారులు, హంటు రోడ్డు,
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీ ప్రత్యేక పేరు నుదాహరించ గోరెదము.

దంతచూరము

పండ్ల రోటుకు తీపులకు మంచి పాపము.



ఈ దంతచూరముతో
పండ్లు రోములు వలన
చిగుళ్లు నుండి రక్తము
ప్రవించుకుండును.
నోట దుర్గంధము లేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యముల వలెగా నుండును.
అనేకుల నల్లు ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు
తగియున్నది.

పండ్లకు బలము విచ్చును.
చిగుళ్లు గట్టిపడును.
క్రతివారము వేలకు వేలు డబ్బీలు విక్రయము
డబ్బీ 1-కి 0-2 0. డబ్బీ రు. 1-2-0.
అమృతాంజనము డిపో,
7, తంబు శెట్టిపేట, జార్జిటౌను, మదరాసు.

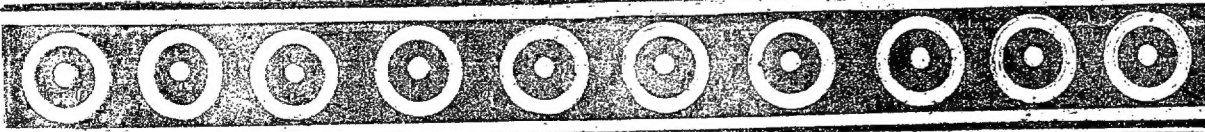


నీవు స్టేట్ ఎక్స్ ప్రెస్ సిగరెట్లను కాల్చునపుడు
భూమిమీద ఎంత గొప్పవాడైనను యితరకంటె మంచి సిగరెట్లను
కొన లేవను సంగతి జ్ఞాపకముంచుకొనుము. నీవు కాల్చునదే
ప్రత సమయినది.

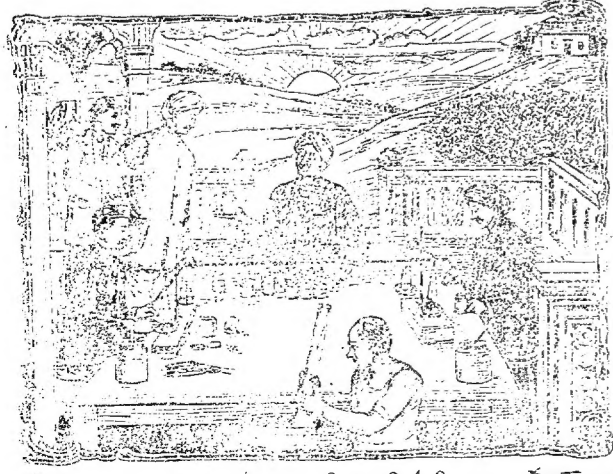
STATE EXPRESS

సి గ రె టు లు

వర్షియూ నెం. 555 రు. 1-10-0 టిన్ను ఒకటికి-50 లక్కి నెం. 444 రు. 2-0-0
ఎటువంటి కొత్త పద్ధతులందును వీటియొక్క మంచికితి హామినిచ్చుటకయి గాలిచొరని పేటెంటు టిన్నులలో ప్యాకెట్లయిండును
ఆరోగ్యకరమైన ఫ్యాబ్రికేట్లలో క్రింది కంపెనీవారివలన సిద్ధముచేయబడినది.
ఆర్ డల్ టువాకో కంపెనీ, లిమిటెడ్, లండన్ ఇంగ్లండు



(Baron & Co)



బ్యారన్ అండు కంపెనీ వారి

మేలైన సువాసన పొడి, నాదానస్యము.
మేము తయారుచేసేది సమస్త శ్రేష్ఠతరమైన పొడిగాదులే
కాదు, అపుడభి మామిడిలవ్వులను, మిశ్రమన ద్రవ్యములచేతను
న్న చేయబడినది. ఇది శిశువారము, ఒంటి తలనొప్పి, పీన
క, దీర్ఘ పడికలులు ముప్పిరి, వైకలులు ఇత్యాది శిశురోగ
ములను అజలగా తదుర్పుచుదియే గాక, యిది యెడయోగింపు
చున్న, శరీర కటూహలము, బుద్ధిప్రళయము, వరములకు
ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతరారి యాపగియించినవాడు
ఇతర సమస్తములను అక్షేపించుకొను. సర్వజనల యాపయోగ
నిమిత్తమై ఈ సమస్తమును నామాన్య ధనకే నిక్రయించు
యివ్వారము. దీనిని ఒకతరారి పరిశీలించి దీనియొక్క ముగి
యలను గ్రహించవలయునని మాయొక్క కోరిక.
తిన్నెముకాని వాసుబుడ్డి 1-కి రు. 0-4-0 డబ్బీ రు. 2-8-0 { వ్యాకింగు వాస్తేజి
ముగిటికెం పొదానస్యం చేరు 1-కి రు. 0-14-0 రెండవరం శిశు 1-కి 0-12-0 { పత్తేకము.
బ్యారన్ అండు కంపెనీ, 13 యె. సెంట్రల్ వైచ్, మదరాసు.

శారదాంబ

స్త్రీధర్మబోధినియనునాటకం
శ్రీనివాసరాధువాచార్య ప్రణీతము.
సంఘమురాచారి సంస్కరణమునకు
మార్గమిందు. జాపబడినది. అందరును
జదివి తీరవలయును.
వెల 0-4-0 మాత్రమే.
పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
చిరునామా:—
అంధ్రప్రదేశ్ కళాకార్యాలయము,
7, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు.